

Sivistyslautakunta

Aika 21.10.2025 klo 16:38 - 20:35

Paikka Kaupungintalo, pieni juhlasali (Tulliportinkatu 31) sekä sähköinen kokous

Käsittellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 34	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 35	Pöytäkirjantarkastajat	4
§ 36	Kuopion strategialuonnos vuoteen 2035	5
§ 37	Kuopion kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelman päivitys / kaksikielinen opetus	8
§ 38	Perusopetuksen erityisopettajan virkojen perustaminen	10
§ 39	Kuopion perusopetuksen ja lukiokoulutuksen työ- ja vapaapäivät lukuvuonna 2026 - 2027	12
§ 40	Selvitys valtuustoaloitteeseen / Valtuusaloite koulumatkojen enimmäiskeston lyhentämisestä	14
§ 41	Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueen varhaiskasvatuksen järjestäminen ja selvitys Pulkonkosken ja Palonurmen ns. pienten lasten yksiköistä	20
§ 42	Esiopetuksen oppilaaksioton periaatteet, ilmoittautumisprosessin muutos ja oppilaaksiottoalueet	30
§ 43	Rantapuiston päiväkodin väliaikaisista tiloista luopuminen	34
§ 44	Oikaisuvaatimus varhaiskasvatuksen asiakasmaksuun	37
§ 45	Oikaisuvaatimus varhaiskasvatuksen asiakasmaksuun	40
§ 46	Sivistyslautakunnan kokouspäivät syyskaudella 2025 ja kevätkaudella 2026	43
§ 47	Sivistyslautakunnan alaisen toiminnan kolmas osavuosisikatsaus	46
§ 48	Tiedoksiannot 21.10.2025	48

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Kananen Hannu	puheenjohtaja	
	Jalkala Merja	varapuheenjohtaja	
	Kähkönen Heikki	jäsen	
	Ojala Annukka	jäsen	
	Pehkonen Minna	jäsen	
	Pitkänen Henna-Riikka	jäsen	pöytäkirjantarkastaja
	Räihä Tapio	jäsen	pöytäkirjantarkastaja
	Räsänen Terhi	jäsen	
	Sutinen Kari	jäsen	
	Sääski Kaija	jäsen	
	Tuppurainen Jarmo	jäsen	
	Pekka Vähäkangas	esittelijä	
	Hakokivi Nina	kaupunginhallituksen edustaja	klo 16.38-20.20 §:t 34-43
	Minina Sabrina	nuorisovaltuuston edustaja	klo 16.38-20.18 §:t 34-43
	Jusa Ruotsalainen	muu osallistuja	klo 16.38-20.20, 20.28-20.35 §:t 34-43, 46-48
	Marika Savukoski	muu osallistuja	
	Silja Silvennoinen	muu osallistuja	klo 16.38-20.20, 20.28-20.35 §:t 34-43, 46-48
	Maikki Rouvinen	pöytäkirjanpitäjä	
	Kirsi Soininen	muu osallistuja	vs. strategiajohtaja, klo 16.38-17.52 §:t 34-36
	Satu Moilanen	muu osallistuja	suunnittelija, klo 16.42-17.52 § 36
	Taina Vainio	muu osallistuja	opetuspäällikkö, klo 17.53-18.28, 18.30-19.17, §:t 37-39, 41
	Minna Kari	muu osallistuja	palvelupäällikkö klo 18.30-20.14, §:t 41-43

Pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Käsitellyt asiat

§ 34 - 48

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tarkastettu pöytäkirja on yleisesti nähtävänä Kuopion kaupungin verkkosivuilla www.kuopio.fi/paatoksenteko 24.10.2025 *pvm korjattu hallintolain mukaisena kirjoitusvirheen korjauksena.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Sivistyslautakunta 21.10.2025 § 34

Päätösehdotus

Puheenjohtaja

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja toimivaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajat

Sivistyslautakunta 21.10.2025 § 35

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja SIV Pekka Vähäkangas

Pöytäkirja tarkastetaan tekniikan niin mahdollistaessa kokouksen päätyttyä tai viimeistään kokousta seuraavana päivänä. Pöytäkirja lähetetään puheenjohtajalle, pöytäkirjanpitäjälle ja pöytäkirjantarkastajille sähköisesti allekirjoitettavaksi. Pöytäkirja pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa (www.kuopio.fi) kuntalain 140 §:n mukaisesti.

Valitaan pöytäkirjantarkastajat. Vuorossa ovat jäsenet Henna-Riikka Pitkänen ja Tapio Räihä.

Päätös

Sivistyslautakunta hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Kuopion strategialuonnos vuoteen 2035

Sivistyslautakunta 21.10.2025 § 36
7957/00.01.02/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

Markkinointijohtaja vs. strategijahtaja Kirsi Soininen

puh. 044 718 2020

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja SIV Pekka Vähäkangas

Sivistyslautakunta käy keskustelun asiasta ja merkitsee strategialuonnoksen tiedoksi.

Päätös

Merkitään, että suunnittelija Satu Moilanen oli läsnä kokouksessa ja hän poistui kokouksesta asian esittelyn jälkeen.

Merkitään, että vs. strategijahtaja Kirsi Soininen poistui kokouksesta tämän asian esittelyn jälkeen.

Sivistyslautakunta kävi keskustelun asiasta ja totesi:

Kuopion kaupungin hallintosääntöön (1.6.2025 lukien) on kirjattu (31 §), että sivistyslautakunnan yleistäviin kuuluu osallistua strategian valmisteluun.

Strategiatyö on edennyt jo luonnosvaiheeseen, jonka vuoksi sivistyslautakunnan aito osallistuminen ja osallistaminen strategian valmisteluun on jäänyt vajaaksi eikä näin ollen vastaa hallintosäännössä esitettyä kirjausta.

Lautakunta on tyytymätön strategiatyön etenemiseen siltä osin, että sille ei ole aidosti esitetty omaa erillistä strategiatyöpajaa, jossa lautakunnan kaikki jäsenet olisivat voineet osallistua strategian työstämiseen.

Sivistyksen toimiala on Kuopion kaupungin isoin ja yksi keskeisin toimiala, jolla on merkittävä vaikutus alueen asukkaiden hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen kannalta. Lisäksi sivistyksellä on myös merkittävä Kuopion kaupungin elinvoimaa tukeva vaikutus. Nykyisessä strategialuonnoksessa sivistyksen osuus on jäänyt liian vähäiseksi.

Kaupungin strategian valmistumisen jälkeen sivistyslautakunnan tehtävänä on valmistella kasvatus- ja koulutuspoliittinen ohjelma valtuuston päätettäväksi (hallintosääntö 36 §). Tämän vuoksi on tärkeitä, että kasvatuksen ja koulutuksen osuus ja painopisteet ovat selkeitä kaupungin strategiassa.

Lautakunta esittää kantanaan, että lopullisessa kaupungin strategiassa sivistyksen roolia ja osuutta tulee vahvistaa merkittävästi ja tuoda näkyvämmäksi.

Selostus

Kuopion strategia kertoo kaupungin halutun tulevaisuuden kuvan ja päämäärät. Strategia toimii johtamisen välineenä, ohjaa pitkäjänteistä toiminnan suunnittelua ja luo punaisen langan suunnitelmalliselle kehittämiselle.

Strategiaa ja yhteisiä suuntaviivoja tarvitaan muuttuvassa toimintaympäristössä. Myös kuntalaki edellyttää, että jokaisessa kunnassa on oltava voimassa oleva kuntastrategia ja se on tarkastettava vähintään kerran valtuustokaudessa. Kuopion nykyinen strategia on uudistettu vuonna 2017 ja päivitetty vuonna 2022.

Kuntalain (410/2015) 37 pykälän mukaan kuntastrategiassa tulee päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Strategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista muutoksista. Strategian toteutumisesta tulee myös arvioida ja seurata.

Kuopion strategia ei ole ainoastaan kaupunkiorganisaation strategia vaan kaupunkiyhteisön strategia, sillä strategian toteuttamisessa Kuopion kaupunki on yksi toimija muiden rinnalla. Keskeisiä kumppaneita strategian toteuttamisessa ovat yritykset, järjestöt ja yhteisöt sekä kuntalaiset.

Kuopion kaupunkiyhteisön strategian uudistaminen on käynnistetty loppusyksystä 2024. Strategian valmisteluun ovat osallistuneet kaupungin päättäjät, henkilöstö ja johto. Strategian laadintaan ovat eri vaiheissa osallistuneet laajasti myös kuntalaiset, elinkeinoelämän edustajat, lapset ja nuoret, kansainväliset opiskelijat sekä muut sidosryhmät. Strategiaprosessi on haluttu pitää mahdollisimman avoimena ja osallistavana. Strategiaprosessi on edennyt luonnosvaiheeseen ja menee päätöksentekoon marraskuussa, ensin kaupunginhallitukselle 3.11. ja lopulta kaupunginvaltuustolle 17.11.2025.

Uusi strategia on muutosvoimainen. Se ottaa kantaa voimakkaasti muuttuvaan toimintaympäristöön ja sen haasteisiin painottaen elinvoimaa, kilpailukykyä ja uudistumista. Keskeinen strateginen tavoite on sosiaalinen, ekologinen ja taloudellinen kestävyys. Strategia on valintatyökalu ja suunnitelma menestyksestä tulevaisuudessa. Kuopio 2030-strategian arvioinnin yhteenvetona uusi strategia halutaan luoda aiempaa tiiviimmäksi, keskittyen olennaisiin asioihin sekä sisältäen vähemmän tavoitteita ja mittareita. Tiivistä strategiaa tulevat täydentämään strategian toteutusohjelmat, joissa määritellään tarkemmin osa-aluekohtaiset tavoitteet ja mittarit. Ohjelmavaihe käynnistetään keväällä 2026.

Strategiassa näkyy kaupungin rooli elinvoimaa, kilpailukykyä ja sivistystä, ympäristön kestävyyttä sekä asukkaiden hyvinvointia korostavaksi. Strategia pyrkii vastaamaan eri tahojen kyselyissä esille nostamiin toimintaympäristön haasteisiin, kuten ilmastonmuutokseen, vihreään siirtymään, elinvoiman ja kilpailukyvyn, osaavan työvoiman saamiseen ja työllisyyden vahvistumiseen. Lisäksi se pyrkii vastaamaan asukkaiden aktiivisuuden lisäämiseen, lasten ja

nuorten valmiuksien kasvattamiseen nyky-yhteiskunnassa sekä kaupunkiorganisaation uudistumiseen, henkilöstön työkykyyn, osaamiseen ja motivaatioon.

Geopoliittinen tilanne, huoltosuhteen muutos, lisääntyneet poikkeus- ja häiriötilanteet, kaupunkien välisen kilpailun kiristymisen ja hyvinvointierot haastavat kaupunkia jatkossakin. Strategiatyö tulee nähdä jatkuvana toimintana ja tarvittaessa strategiaa tulee uudelleensuunnata ja muuttaa kesken valtuustokauden.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö 31 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on tiedoksi merkittävä asia (KH 21.10.2024 § 293).

Liitteet

7957/2025 liite: Kuopio2035 strategialuonnos 141025 (ei julkinen JulKL 6 §)

Kuopion kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelman päivitys / kaksikielinen opetus

Sivistyslautakunta 21.10.2025 § 37

7753/12.00.00/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

opetusjohtaja Silja Silvennoinen, puh. 044 718 4003

opetuspäällikkö Taina Vainio, puh. 044 718 4018

rehtori Salla Tirkkonen, puh. 044 718 4351

rehtori Heikki Pulkkinen, puh. 044 718 4501

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja SIV Pekka Vähäkangas

Sivistyslautakunta hyväksyy Kuopio kaupungin perusopetuksen kaksikielisen opetussuunnitelman päivityksen 1.8.2025.

Päätös

Merkitään, että opetuspäällikkö Taina Vainio saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn alussa.

Sivistyslautakunta hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Selostus

Kaksikielistä opetusta (suomi – englanti) annetaan vuosiluokkien 1 – 6 oppilaille Rajalan koulussa ja vuosiluokkien 7 – 9 oppilaille Hatsalan klassillisessa koulussa. Kaksikielisen opetuksen tavoitteet ja opetuksen järjestämisen lähtökohdat on määritelty perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa [Kuopion kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelma 2016 - ePerusteet](#) ja sitä tarkennetaan paikallisessa opetussuunnitelmassa.

Kuopion perusopetuksen kaksikielisen opetuksen opetussuunnitelmaa on päivitettävä aiemmin päätetyn Kuopion kaupungin tuntijakomuutoksen ja valtakunnallisen oppimisen tuen lakimuutoksen vuoksi. Lisäksi vuosiluokkien 1 – 6 osalta kaksikielisen opetuksen opetussuunnitelmaa halutaan muuttaa oppilaaksiottamisen osalta siten, että kaikkien hakijoiden suomen kielen taito halutaan testata hakijoiden yhdenvertaisuuden vuoksi. Suomen kielen osaamisen pitää olla riittävällä tasolla, koska osa opetuksesta annetaan suomen kielellä.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosäätö 36 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on asiakokonaisuus, josta on lainsäädännössä säädetty tai muussa kuntaa koskevassa ohjeistuksessa määrätty (KH 21.10.2024, § 293)

Liitteet 7753/2025 liite: Kuopion kaupungin perusopetuksen kaksikielisen opetuksen (suomi – englanti) opetussuunnitelma

Perusopetuksen erityisopettajan virkojen perustaminen

Sivistyslautakunta 21.10.2025 § 38

2807/01.01.00/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

opetusjohtaja Silja Silvennoinen, puh. 044 718 4003

opetuspäällikkö Taina Vainio, puh. 044 718 4018

koordinaattori Alexandra Vikeväinen, puh. 044 718 8942

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja SIV Pekka Vähäkangas

Sivistyslautakunta hyväksyy erityisopettajan virkojen perustamisen ja esittää asian edelleen konsernijaostolle hyväksyttäväksi.

Päätös

Sivistyslautakunta hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Selostus

Kuopion kaupungin perusopetukseen on tarpeen perustaa neljä perusopetuksen erityisopettajan virkaa 7.1.2026 alkaen Hatsalan klassilliseen koulun, Neulamäen kouluun, Pyörön kouluun ja Rajalan kouluun. Erityisopettajan virat ovat perusopetuksen yhteisiä virkoja, joiden sijoituskoulu määrittää virkaa täytettäessä. Virka voidaan myöhemmin tarvittaessa sijoittaa johonkin muuhun peruskouluun.

Kyseiset erityisopettajat työskentelisivät kielellisesti tuetussa opetuksessa. Kielellisesti tuetussa opetuksessa toimiva erityisopettaja toimii samanaikaisopettajana niissä opetusryhmissä, joissa on vasta äskettäin valmistavasta opetuksesta perusopetukseen siirtyneitä oppilaita. Kielellisesti tuettu opetus on kohdennettu niihin oppiaineisiin, joissa erityisesti tarvitaan käsitteiden avaamista ja kielellistä tukea. Perusteluna opettajavirkojen perustamiselle on vieraskielisten oppilaiden ja kielellisen tuen tarpeen lisääntynyt määrä sekä 1.8.2026 voimaan tuleva perusopetuksessa annettavan valmistavan opetuksen lisäopetus.

Perusopetukseen valmistavasta opetuksesta siirtyy perusopetukseen noin 100 oppilasta lukuvuoden aikana. Valmistavasta opetuksesta perusopetukseen siirtyvien oppilaiden vielä kehittyvä suomen kielen taito ja mahdollinen aikaisemman koulutaustan puute edellyttävät vahvaa oppimisen tuen antamista perusopetukseen siirryttäessä.

Erityisopettajan virka ja kelpoisuus sopii parhaiten kielellisesti tuettuun opetukseen. Perusopetuksen erityisopettajan kelpoisuus määräytyy opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (1998/986) 3 luvun 8 §:n ja 8a §:n mukaan. Opettajan palkkaus määräytyy Kunta-alan opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksen mukaan (OVTES, osio B, liite 1 § 3).

Syyslukukaudella 2025 Hatsalan klassillisessa koulussa, Neulamäen koulussa, Pyörön koulussa ja Rajalan koulussa on pilotoitu määräaikaisten opettajien avulla kielellisesti tuettua opetusta. Kyseiset koulut valittiin pilottikouluiksi, koska niissä on selvästi eniten valmistavasta opetuksesta perusopetukseen siirtyneitä oppilaita. Pilotin tulokset osoittavat, että kielellisesti tuettu opetus vahvistaa oppilaiden valmiuksia oppia perusopetuksen sisältöjä ja osallistua koulunkäyntiin täysipainoisesti. Opettajien palkkauskustannukset on katettu opetuspalveluiden saamalla kotoutumisen edistämiseen tarkoitetuilla laskennallisilla korvauksilla, joita opetuspalvelut saa vuonna 2025 n. 600 000 euroa.

Valmistavasta opetuksesta perusopetukseen siirtyvien vieraskielisten oppilaiden riittävien kielellisten valmiuksien varmistaminen on kirjattu myös nykyiseen hallitusohjelmaan. Hallitusohjelman mukaisesti laadittu perusopetuksessa annettava valmistavan opetuksen lisäopetus astuu voimaan elokuusta 2026 alkaen. Siihen kohdennetaan valtakunnallisesti 13,8 miljoonan euron vuotuinen valtionosuus, jonka avulla voidaan vahvistaa oppilaiden tarvitsemia valmiuksia opetuskielessä sekä edistää oppilaiden tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan.

Oppilaiden riittävien kielellisten valmiuksien varmistaminen sekä valmistavan opetuksen lisäopetuksen antaminen perusopetuksessa edellyttävät kohdennettuja ja pysyviä resursseja niille kouluille, joihin siirtyy eniten oppilaita valmistavasta opetuksesta. Virkojen perustaminen tukee oppilaiden oppimista, yhdenvertaisuutta ja koulun rakenteellista valmiutta vastata vieraskielisten oppilaiden tarpeisiin opetussuunnitelman ja lainsäädännön mukaisesti.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosäätö § 30 ja 48 §

Vaikutusten arviointi

Päätöksen vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, koska kyseessä on virkaan liittyvä asia (KH 21.10.2024, § 293).

Kuopion perusopetuksen ja lukiokoulutuksen työ- ja vapaapäivät lukuvuonna 2026 - 2027

Sivistyslautakunta 21.10.2025 § 39

8440/12.00.00/2024

Valmistelijat / lisätiedot:

opetusjohtaja Silja Silvennoinen, puh. 044 718 4003

opetuspäällikkö Taina Vainio, puh. 044 718 4018

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja SIV Pekka Vähäkangas

Sivistyslauta hyväksyy perusopetuksen ja lukiokoulutuksen alkamis-, työ- ja vapaapäivät lukuvuonna 2026 - 2027 esityksen mukaisesti.

Päätös

Merkitään, että opetuspäällikkö Taina Vainio poistui kokouksesta tämän asian esittelyn jälkeen.

Sivistyslautakunta hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Selostus

Perusopetuslain (628/96) 23 §:n mukaan lukuvuosi alkaa 1. päivänä elokuuta ja päättyy 31. päivänä heinäkuuta. Lukuvuodessa on 190 työpäivää, joista vähennetään arkipäiville osuvat itsenäisyyspäivä, loppiainen ja vapunpäivä. Lukuvuonna 2026 – 2027 on yhteensä 189 koulupäivää. Perusopetusasetuksen (852/98) 7 §:n mukaan lukuvuoden koulutyö päättyy viikon 22 viimeisenä arkipäivänä, joka on lukuvuonna 2026 – 2027 kesäkuun 5. päivä.

Perusopetuslain tarkoittama päivähoiton järjestämä esiopetus lukuvuonna 2026 – 2027 alkaa aikaisintaan 12.8.2026 ja päättyy viimeistään 5.6.2027. Esiopetuksen tuntimäärän tulee perusopetuslain mukaan olla vähintään 700 tuntia/oppilas eikä koulupäivien lukumäärää ole määrätty. Varhaiskasvatuspalveluiden vastuualueella päätetään em. rajauksin lukuvuoden vapaa- ja toimintapäivistä.

Lukiolainsäädännössä ei ole määritelty opiskelun alkamis-, päättymis- ja loma-aikoja eikä työpäivien lukumäärää vaan päätös on koulutuksen järjestäjällä.

Lukuvuoden 2026 – 2027 työ- ja vapaapäivien sijoittumista on valmisteltu siten, että perusopetuksen ja lukiokoulutuksen rehtoriitit valitsivat kaksi vaihtoehtoa, joista järjestettiin kaikille avoin ja nimettömänä toteutettu Forms-kysely oppilaille, opiskelijoille, huoltajille ja

opetushenkilöstölle 9. – 30.9.2025. Kyselystä tiedotettiin Wilma-viestillä ja määräaikaan mennessä saatiin 4675 vastausta. Eniten vastauksia tuli huoltajilta (65 %) ja toiseksi eniten oppilailta (16 %). Opetushenkilöstöltä tuli 13 % ja opiskelijoilta 6 % vastauksista. Vaihtoehtoa A pidettiin parempana vaihtoehtona 3688 vastauksessa, kun vastaavasti vaihtoehto B:tä pidettiin parempana 1222 vastauksessa. Vaihtoehto B erosi siten, että koulut alkaisivat 13.8.2026 mutta 7.5.2027 ei olisi vapaapäivä.

Esitys lukuvuoden 2026 – 2027 työ- ja vapaapäivien sijoittumisesta on seuraava:

- koulut alkavat 12.8.2026
- syysloma 12. – 16.10.2026
- joululoma 23.12.2026 – 6.1.2027
- talviloma 8. – 12.3.2027
- vapaapäivä 7.5.2027
- kouluvuoden viimeinen työpäivä 5.6.2027

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö 36 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on lainsäädännössä säädetty asiakokonaisuus (KH 21.10.2024 § 239).

Liitteet 8440/2024 liite: Tulokset lukuvuoden 2026 - 2027 työ- ja vapaapäivistä
järjestetystä kyselystä
8440/2024 liite: Vaihtoehto A

Selvitys valtuustoaloitteeseen / Valtuusaloite koulumatkojen enimmäiskeston lyhentämisestä

Sivistyslautakunta 21.10.2025 § 40

2012/12.00.00/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

opetusjohtaja Silja Silvennoinen, puh. 044 718 4003

kuljetussuunnittelija Kirsi Ahtonen, puh. 044 718 4225

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja SIV Pekka Vähäkangas

Sivistyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle oheisen vastauksen koulumatkojen enimmäiskeston lyhentämistä koskevaan valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Sivistyslautakunta hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Selostus

Keskustan valtuustoryhmä jätti 24.2.2025 valtuustoaloitteen koulumatkojen enimmäiskeston lyhentämisestä. Aloitteen on allekirjoittanut 36 valtuutettua.

Valtuustoaloitteessa on todettu:

"Kuopiolla on maantieteellisesti laajoja ja vesistöjen rikkomia alueita sekä harveneva palveluverkko. Nämä aiheuttavat pitkiä koulukuljetusmatkoja, erityisesti siihen käytetyn ajan näkökulmasta. Valtakunnalliset ohjeistukset, joita Kuopio myös noudattaa, ohjaavat matka-aikoja seuraavasti:

Oppilaalle järjestettävä päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puolituntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. (Perusopetuslaki 628/1998, 35 §). Tällä tarkoitetaan sitä, että yhtenäkkään koulupäivänä koulumatkan laskennallinen kesto odotuksineen ei saa ylittää mainittuja aikarajoja.

Opetus tulee kunnissa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Lisäksi tulee ottaa huomioon, että esiopetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus käyttää varhaiskasvatuspalveluita. (Perusopetuslaki 628 / 1998, 6 §1mom.)

Kuopion laatimassa ohjeistuksessa määritellään matka-aikaa seuraavasti: Koulumatka mitataan kotiportilta kouluportille lyhintä mahdollista jalankulkukelpoista reittiä käyttäen. Oppilas voidaan

velvoittaa kulkemaan omin neuvoin osan koulumatkasta. Oppilaan itse kuljettava matka koulukuljetusreitillä varteen voi olla enintään kolme kilometriä. (Koulukuljetusten periaatteet perusopetuksessa / Kuopion kaupunki 14.1.2025).

Koulukuljetusten ajallinen pituus vaikuttaa paljon lasten vapaa-aikaan ja harrastamiseen sekä lasten lepoon ja uneen käytettävissä olevaan aikaan. Perusopetuslaissa § 24 määrittää, että oppilaan työmäärä saa olla enintään sellainen, että hänelle koulunkäyntiin, koulumatkoihin ja kotitehtäviin käytettävä aika huomioon ottaen jää riittävästi aikaa lepoon, virkistykseen ja harrastuksiin. YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen 31 artiklassa mainittu lapsen oikeus leikkiin, harrastamiseen ja vapaa-aikaan ei myöskään sovi unohtua.

Perusopetuslain § 32 mukaan, jos perusopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Kuopiossa on käytössä lain määrittämästä minimistä poikkeava linjaus, jonka mukaan 1-2 luokkien oppilas on oikeutettu maksuttomaan koulukuljetukseen, jos koulumatka ylittää kolme kilometriä. Kaupungin on siis mahdollista tehdä oma linjaus, joka on lakisääteistä rajaa alhaisempi oppilaan eduksi.

Logistiikka-alalta saatujen kokemusten perusteella lisäämällä koulukuljetusreittien suunnittelu- ja hankintaosaamista sekä ottamalla käyttöön nykyaikaista paikkatietoaineistoihin pohjaavaa reittisuunnittelun optimointiteknologiaa voidaan lyhentää koulukuljetusmatkoja sekä säästää kuljetuskustannuksia.

Opetuksen järjestäjänä ja koulukuljetuspalveluiden hankkijana kaupungilla tulisi olla tarkka seuranta koulukuljetusmatkojen kestosta. Kuopion lapsiystävällinen kunta- työn toimintasuunnitelman yhtenä tavoitteena on, että Kuopiolla on käytössä luotettava tietopohja lasten ja nuorten oikeuksien toteutumisesta sekä hyvinvoinnista ja siihen vaikuttavista tekijöistä. Tavoitteen mukaan tietopohjan avulla tietoja pystytään tarkastelemaan kaupunginosittain ja eri väestöryhmissä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Kuopiossa valmistellaan ja otetaan käyttöön nykyistä paremmin lasten ja nuorten etu ja hyvinvointi huomioon ottaen kuopiolainen koulumatkojen ohjeistus sekä seuranta perusopetusta saavan oppilaan osalta seuraavasti:

- 1) Oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi (2) tuntia nykyisen kahden ja puolen (2,5) tunnin sijaan.
- 2) Jos oppilas on täyttänyt lukuvuoden alkaessa 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kaksi ja puoli (2,5) tuntia nykyisen kolmen (3) tunnin sijaan.
- 3) Lyhimmäksi mahdolliseksi jalankulkukelpoiseksi reitiksi katsotaan reitti, joka on ympärivuotisesti jalankulkukelpoinen.
- 4) Kuopion kaupunki ottaa käyttöön digitaalisen koulukuljetusten seurannan ja alkaa seurata oppilaskohtaisten koulumatka- aikojen toteutumista. Matka-aikojen sekä kuljetuskustannusten toteutumisesta aletaan raportoida kasvun ja oppimisen lautakunnalle."

Voimassa olevat koulukuljetusperiaatteet 14.1.2025, lv. 2025-2026:

Kuopion kaupungin koulukuljetusperiaatteet: Perusopetuslain 32 §:n mukaan, jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Kuopion kaupungin koulukuljetusperiaatteiden mukaan myös o. – 2. luokkalaisille järjestetään koulukuljetus, mikäli koulumatka ylittää kolme kilometriä. Perusopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta myönnettävä riittävä avustus.

Koulumatka mitataan kotiportilta kouluportille lyhintä mahdollista jalankulkukelpoista reittiä käyttäen. Oppilas voidaan velvoittaa kulkemaan omin neuvoin osan koulumatkasta. Oppilaan itse kuljettava matka koulukuljetusreitin varteen voi olla enintään kolme kilometriä. Mikäli koulukuljetusoikeutta haetaan sivutien osuudelle koulumatkan rasittavuuden, pituuden tai vaikeuden perusteella, hakemukseen tulee aina liittää asiantuntijalausunto, jota käytetään apuna päätöksenteossa. Lausunto ei kuitenkaan velvoita kuntaa kuljetuksen järjestämiseen. Perumatta jätetty tai aiheeton kuljetus voidaan periä huoltajalta.

Kuljetusten yhdistelyn vuoksi oppilas voi joutua odottamaan koululla kuljetusta, ei kuitenkaan enemmän kuin lain salliman määrän.

Yhteishuoltajuudessa oleville oppilaille koulumatkat korvataan väestörekisterin mukaisesta kotiosoitteesta ainoastaan lähikouluun, johon oppilas vakituisen osoitteensa mukaan kuuluu (osoite, jossa väestörekisterilain mukaan kirjoilla).

Mikäli oppilas käy huoltajan pyynnöstä muuta kuin lähikoulua, oppilaaksi ottamisen edellytys on, että huoltaja vastaa koulukuljetuksesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Koulukuljetus voidaan kuitenkin myöntää muualle kuin lähikouluun, mikäli kuljetuskustannukset ovat samansuuruiset tai edullisemmat kuin omaan lähikouluun. Edellytyksenä tällöin on, että koulukuljetus tapahtuu joukkoliikenteessä. Erillistä koulukuljetusta ei järjestetä. Huoltajan on tässä tapauksessa haettava aina kuljetusta koulukuljetushakemuksella.

Iltapäivätoimintaan osallistuvat koulukuljetukseen oikeutetut oppilaat voivat käyttää jo olemassa olevia kuljetuksia silloin, kun niihin mahtuu. Erillisiä kuljetuksia ko. toimintaan osallistuville oppilaille kaupunki ei järjestä.

Jos oppilas muuttaa Kuopion kaupungissa kesken lukukauden, hän voi jäädä entiseen kouluunsa siitä rehtorin erikseen päättäessä. Tällöin mahdolliset kuljetuskustannukset jäävät oppilaan huoltajan maksettaviksi.

Huoltajien tehtävänä on huolehtia lapsen saattamisesta kunnan järjestämään kuljetukseen sekä tukea lapsen kodin ulkopuolella tapahtuvaan liikkumiseen liittyvää itsenäistymistä.

Selostus koulukuljetusten järjestämiseen

Koulukuljetusten pääperiaatteet määritellään perusopetuslaissa ja tarkemmat määritykset laaditaan kuntakohtaisilla koulukuljetusperiaatteilla.

Koulukuljetuksiin liittyvistä velvoitteista on säädetty perusopetuslain (628/1998) 32§:ssä. Laissa säädetään, kenelle maksuton koulukuljetus tulee järjestää sekä kuinka paljon päivittäisen koulumatkaan voidaan käyttää enimmillään aikaa. Lakisääteisten velvoitteiden lisäksi kunnat voivat Kuopion tavoin määritellä koulukuljetuksissa noudatettavia periaatteita ja toimintatapoja sekä koulukuljetusten järjestämistä tarkemmin kuin perusopetuslaissa. Näillä varmistetaan oppilaiden yhdenmukainen kohtelu koulukuljetuksia koskeissa asioissa.

Koulukuljetusperiaatteet on määritelty seutukunnallisesti yhteneväisiksi, eli myös naapurikunnissa järjestetään koulukuljetukset pääsääntöisesti samojen periaatteiden mukaisesti.

Koulukuljetusten kilpailutuksesta ja järjestämisestä, liikenteellisesti vaarallisten koulumatkojen määrittelystä ja oppilaiden koulukuljetuspäätöksistä vastaa kaupunkiympäristön palvelualueen joukkoliikenneyksikkö. Työnjaosta on sovittu palvelualueiden välisellä palvelusopimuksella, vuoden 2025 sisäisen ostopalvelun kustannukset ovat 5 500 000 € (varhaiskasvatus 300 000 € + perusopetus 5 200 000 €). Kuluvana lukuvuonna koulukuljetuksessa on n. 2 250 oppilasta.

Perusopetuslain 6 §:n mukaan opetus kunnassa tulee järjestää siten, että oppilaiden koulumatkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen oppilaaksiottoalueet, sijainti ja liikenneyhteydet huomioon ottaen ovat mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Perusopetuslain 32 §:n mukaan oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia.

Perusopetuslain määräykset toimivat lähtökohtana koulukuljetusten järjestämiselle. Retit ja vaihdot mitoitetaan siten, etteivät rajat ylitä yhtenäkkään koulupäivänä. Koulumatkan pituuksia myös valvotaan ja epäkohtiin puututaan heti, mikäli matka-ajat ylittyvät. Valvontaa tehdään yhteistyössä toimittajien, koulun ja kodin kesken.

Koulumatka mitataan kotiportilta kouluportille lyhintä mahdollista jalankulkukelpoista reittiä käyttäen. Jalankulkukelpoinen reitti on talvikunnossapidettävä reitti. Jos reittiosuudella ei ole talvikunnossapitoa, koulumatka mitataan käyttäen pidempää reittiä, jossa on talvikunnossapito.

Kuopiossa koulukuljetuskouluja on 33, toimittajia 14 ja koulukuljetusautoja n. 62 kpl. Nykyiset kuljetussopimukset ovat toistaiseksi voimassa olevia sopimuksia. Avoin joukkoliikenne on

ensisijainen oppilaiden kuljetusmuoto. Muita kuljetusmuotoja ovat taksikuljetus, erilliskuljetus, huoltajien saattaminen ja tilausajokuljetukset. Avoimen joukkoliikenteen oppilaita on n. 50 %, taksikuljetusoppilaita on n. 15 %, erilliskuljetusoppilaita on n. 7 %, huoltajan saattamia n. 3 % ja tilausajo-oppilaita n. 25 %. Oppilailla voi olla useampia kuljetusmuotoja päivässä, kuten aamulla syöttökuljetus taksista linja-autoon, taksiin tai tilausajoon. Kuljetukset ovat järjestetty eri muotoja yhdistellen kustannustehokkaasti.

Koulukuljetusten ajoreittien suunnittelu on ensisijaisesti toimittajien tehtävä ja se on onnistunut hyvin ilman erillisiä ohjelmia.

Kuljetussuunnittelijoilla ja toimittajilla on käytössä KIHU -paikannusjärjestelmä, josta he saavat käyttöönsä autojen koulukuljetusreitit, nopeudet, ajoajat ja pysähdykset yms.

Kuljetukset järjestetään lain puitteissa muiden muassa matka-aikojen suhteen yhteistyössä toimittajien, koulujen ja kuljetussuunnittelijoiden kesken. Koulumatka-aikoja ei saa suoraan ohjelmasta, vaan käyttäjän on aina vietävä ne ohjelmaan. Lisäksi reitteihin tulee melko paljon kuljetusmuutoksia lukuvuoden aikana.

Koulukuljetusreitit sisältävät erilaisia syöttökuljetuksia esimerkiksi seuraavalla tavalla: yksi auto odottaa reitin varrella oppilasta, jonka toinen auto syöttää siihen ja jatkaa matkaa muiden oppilaiden kanssa toisaalle. Ohjelma ei kykene suunnittelemaan tällaisia ratkaisuja, vaan niihin tarvitaan kuljetussuunnittelijat tai asiantuntijat. Tällä hetkellä työn tekee toimittaja ilman erillisiä kustannuksia. Mikäli koulumatkojen suunnitteluun hankitaan reittiohjelma, on huomioitava, että ohjelma tarvitsee myös suunnittelijatyöpanosta, minkä lisäksi kustannuksia tulisi itse ohjelmasta. On hankala arvioida, olisiko ohjelman avulla saavutettavissa säästöjä ja pystyttäisiinkö koulumatka-aikoja lyhentämään ohjelman ansiosta.

Kuopion kaupungin joukkoliikenneyksikkö ja kuljetussuunnittelijat ovat tutustuneet reittiohjelmiin, mutta ohjelmat eivät ole vastanneet tarvetta ja ne ovat olleet hintavia. Tarvetta tilausvälityspalveluihin ei ole ollut. Naapurikunnissa Reitti GIS:n reittiohjelman ylläpito on lopetettu ja Sansian liikennepalveluyksikkö (matkojen yhdistelykeskus) lopettaa toimintansa joulukuussa 2025. Reittiohjelman hankinta koulukuljetusten seurantaan varten ei ole tällä hetkellä tarkoituksenmukaista.

Kuljetusten suunnittelu lähtee aina koulujen toiminta-ajoista, oppilastiedoista, sivutienosuuksista ja kävelyosuuksista. Toimittajien paikallistuntemus on suuri. Heidän tekemänsä kuljetusreitit on suunniteltu niin tehokkaasti kuin on mahdollista. Tämä on sekä toimittajien että kaupungin etu. Saamme myös ilmastopäästöjä pienemmiksi vähemmällä autokalustolla.

Maaseutualueilta tulee yläkouluun oppilaita alueensa kouluihin tai keskustaan, jolloin heidän koulumatkojensa pituus on n. 20 - 40 km. Oppilaat käyttävät avointa joukkoliikennettä ja tilausajaja. Matka-ajat ovat osalla oppilaista lähellä 3 tuntia, koska heidän on koulumatkansa ovat pitkät ja lisäksi heillä on sivutienosuuksia ja kävelyosuuksia pysäkeille. Samoin myös

maaseutualueen alakoululaisilla on kävelyosuutta kuljetuksien hakupaikkoihin, jolloin koulumatka-ajat ovat yli 2 tuntia. Lisäksi erilliskuljetusoppilaita tulee pitkien matkojen päästä omalta asuinalueelta erityispalvelujen piiriin Kuopion keskustaan. Kyseisiä oppilaita on n. 10-15 % eri maaseutualueilla Kuopiossa.

Valtuustoaloitteessa esitty matka-ajan lyhentäminen edellyttäisi merkittäviä muutoksia reitteihin ja aikatauluihin. Oppilaat pitäisi hakea kotoa saakka tai lähempää kotia. Lisäksi olisi todennäköistä, etteivät oppilaat voisi käyttää avointa joukkoliikennettä ollenkaan, vaan heille pitäisi järjestää erilliset koulukuljetukset. Yksittäiset oppilaat jouduttaisiin kuljettamaan suoraan kotiosoitteesta kouluun. Koulumatka-aikojen lyhentäminen olisi erityisen haastavaa maaseutualueilla, joissa avoimen joukkoliikenteen vuorotarjonta on vähäistä ja matkat pitempiä. Asiassa tulisi myös huomioida lasten ja nuorten päivittäisen liikkumisen tarve, mitä kuntien tulee edistää osana koulupäivää.

Kuljetusmatka-aikoja ei voi lyhentää muutoin kuin lisäämällä autokalustoa. Kuljetusten määrän lisääntyminen edellyttäisi uusia toimijoita ja lisää erillisiä kuljetuksia, jolloin matka-aikojen lyhentämisen kustannusvaikutukset olisivat merkittävän suuret. Nykyinen käytäntö koulukuljetuksien järjestämiseen mahdollistaa sen, että matka-ajat pysyvät lain sallimissa rajoissa ja odotusajat pyritään pitämään kohtuullisina. Tämä kokonaisuus on tasapaino kustannustehokkuuden, koulutuksellisen yhdenvertaisuuden ja oppilaiden hyvinvoinnin välillä.

Opetusjohtaja toteaa, että Kuopion kaupunki noudattaa koulukuljetusten järjestämisessä perusopetuslain määräyksiä ja kaupungin voimassa olevia koulukuljetusperiaatteita. Kaupungin käynnissä olevan taloudentasapainotusohjelman sekä aloitteen merkittävien talousvaikutusten perusteella esitän, että koulukuljetusperiaatteisiin ei aloitteen vuoksi tehdä muutoksia.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosäntö 30 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on esityksen vastaamiseen liittyvä asia (KH 21.10.2024 § 293).

Liitteet

Valtuustoaloite koulumatkojen enimmäiskeston lyhentämisestä
Valtuustoaloite koulumatkojen enimmäiskeston lyhentämisestä,
allekirjoitukset

Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueen varhaiskasvatuksen järjestäminen ja selvitys Pulkonkosken ja Palonurmen ns. pienten lasten yksiköistä

Sivistyslautakunta 21.10.2025 § 41
7960/12.07.00/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

opetusjohtaja Silja Silvennoinen, puh. 044 718 4003
kasvatusjohtaja Marika Savukoski, puh. 044 718 4008
palvelupäällikkö Minna Kari, puh. 044 718 3760
palvelupäällikkö Tiina Mikkilä, puh. 044 718 6134
opetuspäällikkö Taina Vainio, puh. 044 718 4018
opetuspäällikkö Mika Kuitunen, puh. 044 718 5151
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja SIV Pekka Vähäkangas

Sivistyslautakunta:

- a. päättää, ettei Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueella ole tarpeen laajentaa varhaiskasvatuspalveluiden tarjontaa, sillä kyseisen alueen varhaiskasvatusta tarvitseville lapsille on pystytty tarjoamaan olemassa olevilla vaihtoehdoilla varhaiskasvatusta lasten tarpeiden mukaisesti.
- b. päättää merkitä tiedoksi tehdyn selvityksen mahdollisuudesta järjestää opetus alueen 0-2 luokkien oppilaille ns. pienten lasten yksikössä Palonurmessa.
- c. päättää merkitä tiedoksi tehdyn selvityksen mahdollisuudesta järjestää opetus alueen 0-2 luokkien oppilaille ns. pienten lasten yksikössä Pulkonkoskella.

Päätös

Merkitään, että palvelupäällikkö Minna Kari saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn alussa.

Merkitään, että opetuspäällikkö Taina Vainio oli läsnä pykälässä esittelemässä asiaa ja hän poistui kokouksesta asian esittelyn jälkeen.

Esittelijä muutti päätösesitystä seuraavaksi:

Sivistyslautakunta:

- a. päättää, ettei Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueella ole tarpeen laajentaa varhaiskasvatuspalveluiden tarjontaa, sillä kyseisen alueen varhaiskasvatusta tarvitseville lapsille on pystytty tarjoamaan olemassa olevilla vaihtoehdoilla varhaiskasvatusta lasten tarpeiden mukaisesti.

b. päättää merkitä tiedoksi tehdyn selvityksen mahdollisuudesta järjestää opetus alueen 0-2 luokkien oppilaille ns. pienten lasten yksikössä Palonurmessa.

c. päättää merkitä tiedoksi tehdyn selvityksen mahdollisuudesta järjestää opetus alueen 0-2 luokkien oppilaille ns. pienten lasten yksikössä Pulkonkoskella.

d. sekä päättää antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle oheiset vastauksen.

Keskustelun kuluessa jäsen Heikki Kähkönen esitti, että sivistyslautakunta päättää, että varhaiskasvatuspalveluiden toteuttaminen Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueilla palautetaan uudelleen valmisteltavaksi. Jäsen Minna Pehkonen kannatti Heikki Kähkösen tekemää esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu esitys asian palauttamisesta uudelleen valmisteluun, josta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että äänestys toteutetaan nimenhuutoäänestyksellä siten, että asian käsittelyn jatkaminen on 'JAA' ja asian palauttaminen uudelleen valmisteluun on 'EI'. Puheenjohtajan esitys äänestystavasta hyväksyttiin yksimielisesti.

Nimenhuutoäänestyksellä suoritettussa äänestyksessä annettiin 7 JAA-ääntä (Jalkala, Ojala, Pitkänen, Räihä, Sääski, Tuppurainen, Kananen) ja 4 EI-ääntä (Kähkönen, Pehkonen, Räsänen, Sutinen), joten sivistyslautakunta päätti jatkaa asian käsittelemistä.

Keskustelun kuluessa jäsen Heikki Kähkönen esitti, että sivistyslautakunta päättää, että ns. pienten lasten yksikköjen selvitykset Pulkonkoskella ja Palonurmessa tulee palauttaa valmisteluun. Jäsen Minna Pehkonen kannatti Heikki Kähkösen tekemää esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu esitys asian palauttamisesta uudelleen valmisteluun, josta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että äänestys toteutetaan nimenhuutoäänestyksellä siten, että asian käsittelyn jatkaminen on 'JAA' ja asian palauttaminen uudelleen valmisteluun on 'EI'. Puheenjohtajan esitys äänestystavasta hyväksyttiin yksimielisesti.

Nimenhuutoäänestyksellä suoritettussa äänestyksessä annettiin 6 JAA-ääntä (Jalkala, Ojala, Pitkänen, Räihä, Sääski, Tuppurainen) ja 5 EI-ääntä (Kähkönen, Pehkonen, Räsänen, Sutinen, Kananen), joten sivistyslautakunta päätti jatkaa asian käsittelemistä.

Sivistyslautakunta hyväksyi esittelijän muutetun päätösesityksen.

Merkitään, että jäsen Heikki Kähkönen ja jäsen Minna Pehkonen jätti päätökseen eriävän mielipiteen, jonka perustelut liitetään pöytäkirjaan.

Asian käsittelyn jälkeen pidettiin kokoustauko klo 19.13-19.21.

Selostus

Kuopion kaupunginvaltuusto käsitteli kokouksessaan 24.2.2025 § 7 Pulkonkosken koulun lakkauttamista ja § 8 Palonurmen koulun lakkauttamista. Päätöksenteon yhteydessä päätettiin, että kaupungin palveluverkkoselvityksen yhteydessä valmistellaan varhaiskasvatuspalveluiden järjestäminen Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueella sekä

selvitetään mahdollisuus järjestää opetus alueen 0–2 luokkien oppilaille ns. pienten lasten yksikössä Pulkonkoskella. Vastaavanlainen selvitys tulee laatia myös Palonurmen koulun osalta.

Palveluverkkoselvityksen toimeenpanoihin liittyvät asioiden valmistelut ja päätökset valmistellaan kasvun ja oppimisen palvelualueella (nykyinen sivistystoimiala) virkатыönä ja esitykset tulevat uuden valtuuston käsittelyyn ja päätöksentekoon syksystä alkaen.

Koska Palonurmen ja Pulkonkosken koulut lakkautetaan 1.8.2026 alkaen, ei voida puhua Palonurmen tai Pulkonkosken pienten lasten koulusta. Palonurmen pienten lasten koulu olisi toteutuessaan hallinnollisesti Nilsiä yhtenäiskoulun alainen Palonurmen yksikkö ja vastaavasti Pulkonkosken pienten lasten koulu olisi hallinnollisesti Maaninkajärven koulun Pulkonkosken yksikkö. Tässä selvityksessä niistä käytetään nimitystä Palonurmen tai Pulkonkosken pienten lasten yksikkö.

Varhaiskasvatuksen järjestäminen Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueella

Hirvilahden suunnittelualueella (kolmella pienalueella) on tällä hetkellä (15.10.2025) 25 alle 6-vuotiaasta lasta. Heidän syntymävuotensa jakautuvat seuraavasti:

Pienalue	2025	2024	2023	2022	2021	2020
468100	0	1	2	1	1	4
468200	2	1	2	1	2	2
468300	0	2	0	2	0	2
yhteensä	2	4	4	4	3	8

Länsi-Maaningan pienalueella (pienalue 602300) on tällä hetkellä (15.10.2025) 25 alle 6-vuotiaasta lasta. Heidän syntymävuotensa jakautuvat seuraavasti:

Pienalue	2025	2024	2023	2022	2021	2020
602300	2	5	6	2	3	7

Tällä hetkellä Länsi-Maaningan ja Hirvilahden varhaiskasvatus on järjestetty siten, että varhaiskasvatusta tarvitsevat lapset on sijoitettu von Wrightin tai Maanigan päiväkoteihin. Perheiden työmatkasuunnat on otettu huomioon ja tarjottu hoitopaikkaa myös työmatkan varrelta. Lisäksi varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisessä tehdään yhteistyötä yli kuntarajojen.

Von Wrightin päiväkodissa on 107 paikkaa ja Maanigan päiväkodissa 63 paikkaa. Lisäksi Kaislastenlahdessa työskentelee kaksi perhepäivähoitajaa (yksi Rytkyllä ja yksi Kaislastenlahdessa). Maanigalla työskentelee viisi perhepäivähoitajaa (Kinnulanlahdessa, Tortteella, Käärmelähdessä, Tuovilanlahdessa ja Maanigalla). Perhepäivähoitajilla voi olla hoidossa 4 lasta omat lapset mukaan lukien. Tällä hetkellä kyseisen alueen varhaiskasvatusta tarvitseville lapsille on pystytty olemassa olevilla vaihtoehdoilla tarjoamaan tarvittava varhaiskasvatuspalvelu.

Esiopetuksen ja perusopetuksen järjestäminen Palonurmen ja Pulkonkosken alueilla

Tällä hetkellä Palonurmessa ja Pulkonkoskella ei järjestetä esiopetusta vähäisen esioppilasmäärän vuoksi. Palonurmessa esiopetusta järjestettiin viimeksi keväällä 2024. Pulkonkoskella varhaiskasvatuksen järjestämää esiopetusta oli viimeksi keväällä 2022. Mikäli ns. pienten lasten yksiköt päätetään perustaa ja järjestää opetus alueiden 0 – 2-luokkien oppilaille, tulee samalla päättää esiopetuksen järjestämisvastuusta varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen välillä. Kuopiossa esiopetus on Karttulan Kissakuusen koulun ja Pihkainmäen koulun aluetta lukuun ottamatta keskitetty varhaiskasvatuksen järjestämäksi. Tulevaisuudessa myös Karttulan ja Pihkainmäen alueen esiopetus on tarkoitus siirtää varhaiskasvatuksen järjestämäksi.

Henkilöstömitoitus ja henkilöstön kelpoisuutta koskevat säädökset muodostavat oman haasteensa. Esiopetusta annetaan 20 tuntia viikossa ja perusopetusta 21 tuntia viikossa. Koska varhaiskasvatuksen opettaja ei ole kelpoisuusasetuksen mukaan kelpoinen ([Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 986/1998 § 7](#)) opettamaan perusopetuksen 1.- ja 2.-luokkalaista, olisi Palonurmen ja Pulkonkosken alueen esiopetus järkevintä siirtää perusopetuksen järjestämäksi. Tällöin perusopetuksen luokanopettaja voisi antaa myös esiopetusta. Opetuksen toteuttaminen perusopetuksen järjestämänä tarkoittaa sitä, että esiopetuksen oppilat opiskelisivat samassa ryhmässä yhtä aikaa 1.- ja 2.-luokkaisten kanssa.

Väestörekisteristä ja oppilashallintojärjestelmästä on 28.8.2025 haettu tiedot Palonurmen koulun oppilaaksiottoalueella asuvien lasten määristä.

Palonurmi	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030	2030-2031
0. lk	5	4	3	2	3
1. lk	2	5	4	3	2
2. lk	0	2	5	4	3
Yhteensä	7	11	12	9	8

Tämänhetkisten tietojen mukaan Palonurmen pienten lasten yksikössä olisi lukuvuonna 2026 – 2027 yhteensä 7 oppilasta, joista esiopetuksessa (0 lk) olisi 5 oppilasta ja 1. luokalla 2 oppilasta. Lukuvuonna 2027 – 2028 oppilaita olisi yhteensä 11, lukuvuonna 2028 – 2029 yhteensä 12 jne. edellä olevan taulukon mukaisesti.

Väestörekisteristä ja oppilashallintojärjestelmästä on 28.8.2025 haettu tiedot Pulkonkosken koulun oppilaaksiottoalueella asuvien lasten määristä.

Pulkonkoski	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030	2030-2031
0. lk	8	2	3	6	4
1. lk	5	8	2	3	6
2. lk	0	5	8	2	3

Yhteensä	13	15	13	11	13
----------	----	----	----	----	----

Tämänhetkisten tietojen mukaan Pulkonkosken pienten lasten yksikössä olisi lukuvuonna 2026 – 2027 yhteensä 13 oppilasta, joista esiopetuksessa (0 lk) olisi 8 oppilasta ja 1. luokalla 5 oppilasta. Lukuvuonna 2027 – 2028 oppilaita olisi yhteensä 15, lukuvuonna 2028 – 2029 yhteensä 13 jne. edellä olevan taulukon mukaisesti.

Jos lapsi ennen oppivelvollisuuslaissa ([Oppivelvollisuuslaki 1214/2020 § 2](#)) tarkoitettua oppivelvollisuusikää osallistuu perusopetuslain mukaiseen esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttamaan toimintaan taikka perusopetukseen, varhaiskasvatusta järjestetään täydentävästi ([Varhaiskasvatustaki 30.12.2020/1228 12 §](#)). Varhaiskasvatuksen järjestämiseksi tarvitaan varhaiskasvatuksen opettaja ja lastenhoitaja ([Varhaiskasvatustaki 540/2018 luku 6](#) ja [Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta 753/2018 § 1](#)).

Esiopetuksen ja perusopetuksen järjestäminen Palonurmessa

Mikäli Palonurmen koulun kiinteistössä toimisi pienten lasten yksikkö, esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen järjestämiseksi tarvitaan varhaiskasvatustaki ja asetuksen mukainen henkilöstö eli varhaiskasvatuksen opettaja ja lastenhoitaja.

Opetuksen järjestämistä ja tarvittavaa henkilöstömitoitusta kuvataan seuraavan taulukon avulla:

Aika	Esiopetuksen oppilas (0 lk)	Perusopetuksen oppilas (1 – 2 lk)
klo 6.30 – 8.00	esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus/varhaiskasvatuksen opettaja ja lastenhoitaja	
klo 8.00 – 12.00/13.00	esiopetus/perusopetuksen opettaja ja koulunkäynninohjaaja	perusopetus/perusopetuksen opettaja ja koulunkäynninohjaaja
klo 12.00 – 17.00	esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus/varhaiskasvatuksen opettaja ja lastenhoitaja	
klo 12.00 – 15.00		iltapäivätoiminta/koulunkäynninohjaaja (mikäli ryhmä muodostuu)

Perusopetuslain mukaan oppilaille on tarjottava ryhmäkohtaista ja tarvittaessa oppilaskohtaista tukea ([Perusopetuslaki 628/1998, luku 4a 30.12.2024/1090](#)). Näin pienissä yksiköissä ei olisi omaa erityisopettajaa, vaan Nilsin yhtenäiskoulun erityisopettaja olisi Palonurmessa 4 tuntia viikossa. Erityisopettaja voisi toteuttaa vain ryhmäkohtaista tukea. Mikäli joku oppilas tarvitsi oppilaskohtaista tukea, hänen opetuksensa pitäisi järjestää Nilsin yhtenäiskoulussa. Opiskeluhoollon palvelut (kouluterveydenhuolto, koulukuraattori ja – psykologi) olisivat saatavissa harvoin.

Esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa tukea tarvitseva on oikeutettu saamaan varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelua. Laskelmassa on arvioitu varhaiskasvatuksen erityisopettajan kilomettikorvauskustannukset, mikäli käyntikertoja olisi vuodessa noin kuusi.

Henkilöstön palkkauskustannukset:

- varhaiskasvatuksen opettaja (työaika 50 – 60 %)	22 500 – 27 000 €/v
- varhaiskasvatuksen lastenhoitaja (työaika 50 – 60 %)	18 000 – 21 600 €/v
- perusopetuksen opettaja	60 000 €/v
- koulunkäynninohjaaja 30 t/viikko	30 000 €/v
- varhaiskasvatuksen erityisopettaja 6 krt/vuosi	200 €/v
- erityisopettaja 4 t/viikko	10 000 €/v
Palkkauskustannukset yhteensä	140 700 – 148 800 €/v

Esiopetuksen ja perusopetuksen järjestäminen Pulkonkoskella

Mikäli Pulkonkosken koulun kiinteistössä toimisi pienten lasten yksikkö, esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen järjestämiseksi tarvitaan varhaiskasvatuslain ja asetuksen mukainen henkilöstö eli varhaiskasvatuksen opettaja ja lastenhoitaja.

Opetuksen järjestämistä ja tarvittavaa henkilöstömitoitusta kuvataan seuraavan taulukon avulla:

Aika	Esiopetuksen oppilas (0 lk)	Perusopetuksen oppilas (1 – 2 lk)
klo 6.30 – 8.00	esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus/varhaiskasvatuksen opettaja ja lastenhoitaja	
klo 8.00 – 12.00/13.00	esiopetus/perusopetuksen opettaja ja koulunkäynninohjaaja	perusopetus/perusopetuksen opettaja ja koulunkäynninohjaaja
klo 12.00 – 17.00	esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus/varhaiskasvatuksen opettaja ja lastenhoitaja	
klo 12.00 – 15.00		iltapäivätoiminta/koulunkäynninohjaaja (mikäli ryhmä muodostuu)

Perusopetuslain mukaan oppilaille on tarjottava ryhmäkohtaista ja tarvittaessa oppilaskohtaista tukea ([Perusopetuslaki 628/1998, luku 4a 30.12.2024/1090](#)). Näin pienissä yksiköissä ei olisi omaa erityisopettajaa, vaan Maaninkajärven koulun erityisopettaja olisi koulussa 4 tuntia viikossa. Erityisopettaja voisi toteuttaa vain ryhmäkohtaista tukea. Mikäli joku oppilas tarvitsi oppilaskohtaista tukea, hänen opetuksensa pitäisi järjestää Maaninkajärven koulussa. Opiskeluhuollon palvelut (kouluterveydenhuolto, koulukuraattori ja –psykologi) olisivat saatavissa harvoin.

Esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa tukea tarvitseva on oikeutettu saamaan varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelua. Laskelmassa on arvioitu varhaiskasvatuksen erityisopettajan kilomettikorvauskustannukset, mikäli käyntikertoja olisi vuodessa noin kuusi.

Henkilöstön palkkauskustannukset:

- varhaiskasvatuksen opettaja (työaika 50 – 60 %)	22 500 – 27 000 €/v
- varhaiskasvatuksen lastenhoitaja (työaika 50 – 60 %)	18 000 – 21 600 €/v
- perusopetuksen opettaja	60 000 €/v
- koulunkäynninohjaaja 30 t/viikko	30 000 €/v
- varhaiskasvatuksen erityisopettaja 6 krt/vuosi	200 €/v
- erityisopettaja 4 t/viikko	10 000 €/v
Palkkauskustannukset yhteensä	140 700 – 148 800 €/v

Muita kustannuksia

Hallinnon kulut tarkoittavat varhaiskasvatusyksikön johtajan, rehtorin ja koulusihteerin työstä koituvia palkkaus- ja matkakuluja arviolta 10 000 €/v/yksikkö.

Seuraavissa taulukoissa on esitelty pienten lasten yksikköjen kokonaiskustannukset ilman koulukuljetuskustannuksia.

Palonurmi		Kiinteät kulut €	Muuttuvat kulut €	Yhteensä €
Opetus, noin			145 000	145 000
Hallinto			10 000	10 000
Henkilöstökulut			155 000	155 000
	Tietohallinto	1 000	2 000	3 000
	Kiint. ja kalusto	9 000		9 000
	Ateriakulut		4 000	4 000
	Muut kulut		1 000	1 000
Palveluostot	yhteensä	10 000	7 000	17 000
Aineet, tarvikkeet		1 000	5 000	6 000
Koulukuljetus				0
Koulukuljetus lisäys				0
	Pääomakulut	35 000		35 000
	Käyttökustannukset	84 000		84 000
Tilakustannukset yhteensä		119 000		119 000
Yhteensä		130 000	167 000	297 000
	Lapsimäärä			7
	Lapsikohtainen hinta			42 429

Palonurmen pienten lasten yksikön kustannukset lukuvuonna 2026 – 2027 olisivat yhteensä 297 000 €. Tämänhetkisten tietojen mukaan yksikössä opiskelisi 7 lasta, jolloin lapsikohtaiset kustannukset olisivat 42 429 €/vuosi. Kustannuksissa ei ole mukana koulukuljetuskustannuksia.

Pulkonkoski		Kiinteät kulut €	Muuttuvat kulut €	Yhteensä €
Opetus, noin			145 000	145 000
Hallinto			10 000	10 000
Henkilöstökulut			155 000	155 000
	Tietohallinto	1 000	2 000	3 000
	Kiint. ja kalusto	5 000		5 000
	Ateriakulut		7 000	7 000
	Muut kulut		1 000	1 000
Palveluostot	yhteensä	6 000	10 000	16 000
Aineet, tarvikkeet		1 000	5 000	6 000
Koulukuljetus				0
Koulukuljetus lisäys				0
	Pääomakulut	68 000		68 000
	Käyttökustannukset	100 000		100 000
Tilakustannukset yhteensä		168 000		168 000
Yhteensä		175 000	170 000	345 000
	Lapsimäärä			13
	Lapsikohtainen hinta			26 538

Pulkonkosken pienten lasten yksikön kustannukset lukuvuonna 2026 – 2027 olisivat yhteensä 345 000 €. Tämänhetkisten tietojen mukaan yksikössä opiskelisi 13 lasta, jolloin lapsikohtaiset kustannukset olisivat 26 538 €/vuosi. Kustannuksissa ei ole mukana koulukuljetuskustannuksia.

Kuopion perusopetuksen vuosiluokkien 1 – 6 oppilaskohtainen keskihinta on 11 500 €/vuosi. Keskihinta sisältää myös koulukuljetuskustannukset.

Koulukuljetuskustannukset vaihtelevat lukuvuosittain ja kustannusten määrä riippuu siitä, kuinka paljon erilliskuljetuksia tarvitaan. Mikäli 1.- ja 2.-luokkalaisten opetus järjestetään pienten lasten yksikössä Palonurmessa/Pulkonkoskella, kun vuosiluokkien 3 - 9 opetus järjestetään Nilsissä tai Maaningalla, tulee opetuksenjärjestäjän järjestää rinnakkaiset koulukuljetukset erikseen, mikä lisää kuljetuskustannuksia.

Muita kuluja kertyy kiinteistöjen tukipalveluista ja tilakustannuksista. Palonurmen ja Pulkonkosken kiinteistöt on otettava kokonaan käyttöön, vaikka näin pienelle oppilasmäärälle tarvittaisiin vain osa kiinteistöistä. Nykyisiin kiinteistöihin tarvitaan mittavat peruskorjaukset.

Molempien kiinteistöjen osalta peruskorjauksen arvio on noin 2 000 000 €. Peruskorjausten jälkeen kohonneet kiinteistöjen ylläpitokustannukset ovat erittäin suuria yksikköjen oppilasmääriä ajatellen, sillä kiinteistöjen kapasiteetit ovat moninkertaisia verrattuna oppilasmääriin ja arvioon tulevista oppilasmääristä.

Muut vaikutukset

Varhaiskasvatuksen järjestäminen Palonurmella ja Pulkonkoskella vaatii kaksi varhaiskasvatuksen työntekijää, koska esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus ajoittuu haasteellisesti aamu- ja iltapäivään. Henkilöstön määrään vaikuttaa myös esioppilaiden lukumäärä ja asetuksen mukaisen henkilöstön lakisääteisyys ([Varhaiskasvatuslaki 540/2018 luku 6](#) ja [Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta 753/2018 § 1](#)). Varhaiskasvatuksen osaikaisen ja kelpoisen henkilöstön rekrytointi on haastavaa.

Jos esiopetus ja vuosiluokkien 1 – 2 oppilaiden opetus toteutettaisiin Palonurmessa tai Pulkonkoskella, oppilaiden koulumatka ja siihen käytettävä aika lyhenisi. Toisaalta perusopetuksen oppilaat joutuisivat olemaan koulupäivän jälkeen yksin kotona, sillä Kuopion kaupungin iltapäivätoiminnan kriteereiden mukaan on todennäköistä, että pienten lasten yksikköihin Palonurmeen ja Pulkonkoskelle ei muodostuisi iltapäivätoiminnan ryhmää.

On lapsia, jotka hyötyvät pienemmästä yksiköstä koulupolun alussa. Lasten kannalta olisi hyvä, että he saisivat opiskella pienessä ja tutussa ryhmässä. Toisaalta jos jollakin lapsella olisi vahvemman tuen tarvetta, hänen opetuksensa pitäisi järjestää isommassa koulussa (Nilsin yhtenäiskoulussa tai Maaninkajärven koulussa) eikä hän opiskelisi alueen ikätovereidensa kanssa samassa paikassa. Kun vuosiluokalla on vain muutama oppilas, on myös riski, etteivät lapset löydä samanhenkistä ystävää. Lapsen edun mukaista ei ole myöskään se, että hänelle tulee ylimääräinen nivelvaihe, eli siirtymä ja sopeutuminen uuteen luokkaan ja uuteen kouluun 3. luokan alussa.

Vakinaisen opetushenkilöstön rekrytointi tulisi olemaan haasteellista ja äkillisissä poissaolotilanteissa sijaisten saaminen olisi vaikeaa. Vaikka pienten lasten yksiköissä perusopetuksen opettajan lisäksi olisi koulunkäynninohjaaja tai varhaiskasvatuksen henkilöstöä, vain perusopetuksen opettaja on virkavastuussa oppilaista. Virkavastuuta ei voi jakaa muille, joten opettajan kokoaikainen vastuu oppilaista muodostuu raskaaksi. Myöskään työterveyshuollon ja työsuojelun mukaan ei ole tarkoituksenmukaista päästää syntymään sellaista tilannetta, jossa yksikössä tai koulussa on vain yksi virkavastuussa oleva opettaja.

Johtopäätökset

Kokonaisarvioinnin perusteella pienten lasten yksiköiden perustaminen Palonurmen tai Pulkonkosken alueelle ei ole järkevää.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupunginvaltuusto 24.2.2025 § 7, § 8. Kuopion kaupungin hallintosääntö 30 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointi varhaiskasvatuksen järjestämisen osalta liitteenä.
Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on esityksiin vastaaminen (KH
21.10.2024, § 293).

Liitteet

7950/2025 liite: Päätösten vaikutusten ennakkoarviointilomake
7950/2025 liite: perustelut eriävälle mielipiteelle Kähkönen ja Pehkonen
21.10.2025 § 41

Esiopetuksen oppilaaksioton periaatteet, ilmoittautumisprosessin muutos ja oppilaaksiottoalueet

Sivistyslautakunta 21.10.2025 § 42
7893/12.07.00/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

kasvatusjohtaja Marika Savukoski, puh. 044 718 4008

palvelupäällikkö Minna Kari, puh. 044 718 3760

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja SIV Pekka Vähäkangas

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä esiopetuksen oppilaaksioton periaatteet, ilmoittautumisprosessin muutoksen sekä oppilaaksiottoalueet esityksen mukaisesti.

Päätös

Kokouksen kuluessa tehtiin alla olevat kannatetut muutosehdotukset. Puheenjohtaja esitti, että jokaisesta muutosehdotuksesta äänestetään erikseen nimenhuutoäänestyksenä siten, että esittelijän päätösehdotus on 'JAA' ja muutosehdotus 'EI'. Puheenjohtajan esitys äänestystavasta hyväksyttiin yksimielisesti.

Äänestys 1: Jäsen Minna Pehkonen teki Jäsen Heikki Kähkösen kannattamana seuraavan sisältöisen muutosehdotuksen: Kohta "Jokaisella esiopetuksen toimipaikalla on yhteistyökoulu, jonka kanssa laaditaan esi- ja alkuopetuksen tiimisopimus yhteistyön toteuttamisesta" muutetaan muotoon "Muutos esitys: Jokaisella esiopetuksen toimipaikalla on yhteistyökoulu, jonka kanssa laaditaan esi- ja alkuopetuksen tiimisopimus yhteistyön toteuttamisesta. Esiopetuksen saavutettavuuden varmistamiseksi yhteistyökoulu voi sijaita myös kauempana."

Nimenhuutoäänestyksellä suoritettussa äänestyksessä annettiin 8 JAA-ääntä (Jalkala, Ojala, Pitkänen, Räihä, Sutinen, Sääski, Tuppurainen, Kananen) ja 3 EI-ääntä (Kähkönen, Pehkonen, Räsänen), joten sivistyslautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Äänestys 2: Jäsen Minna Pehkonen teki Jäsen Heikki Kähkösen kannattamana seuraavan sisältöisen muutosehdotuksen: Kohta "Esiopetusryhmän koko on vähintään 7 lasta" muutetaan muotoon "Erillisen esiopetusryhmän koko on vähintään 7 lasta. Esiopetuksen saavutettavuuden varmistamiseksi, mikäli esiopetusikäisiä on vähemmän kuin 7, esiopetusta järjestetään varhaiskasvatuksen yhteydessä samassa ryhmässä eli pienryhmätoimintana tai alkuopetuksen ja varhaiskasvatuksen yhteistyönä."

Nimenhuutoäänestyksellä suoritettussa äänestyksessä annettiin 8 JAA-ääntä (Jalkala, Ojala, Pitkänen, Räihä, Sutinen, Sääski, Tuppurainen, Kananen) ja 3 EI-ääntä (Kähkönen, Pehkonen, Räsänen), joten sivistyslautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Sivistyslautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Selostus

Esiopetuksesta säädetään perusopetuslaissa (628/1998). Mikäli esiopetusta järjestetään päiväkodissa, sovelletaan lisäksi varhaiskasvatuslain (540/2018) määräyksiä. Kunta on velvollinen järjestämään esiopetuksen alueellaan asuville lapsille. Lapsen tulee osallistua vuoden kestävään esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet täyttävään toimintaan oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna. Esiopetuksen laajuus on vähintään 700 tuntia vuodessa, mikä tarkoittaa keskimäärin neljää tuntia päivässä, kuitenkin enintään viisi tuntia päivässä. (Perusopetusasetus 3–4 §)

Kuopiossa esiopetuksen järjestämisvastuu kuuluu varhaiskasvatuspalveluille, lukuun ottamatta Karttulan Kissakuusen koulua ja Pihkainmäen koulua, joissa esiopetus järjestetään perusopetuksen toimesta. Esiopetusta järjestetään kunnallisissa toimipaikoissa päiväkotien ja koulujen yhteydessä sekä yksityisten palveluntuottajien toimesta. Esiopetuksen ja sitä täydentävän varhaiskasvatuksen tulee muodostaa yhtenäinen kokonaisuus, jossa lapsella on mahdollisuus jatkaa samassa ryhmässä esiopetuksen jälkeen täydentävään varhaiskasvatukseen.

Kuopion kaupungin varhaiskasvatuksen järjestämään esiopetukseen ilmoittautumisprosessiin suunnitellaan tehtävän muutos 1.1.2026 alkaen. Suunnitelmana on muuttaa prosessia vastaamaan koulun oppilaaksiottoa, jolloin kunta osoittaa esiopetuspaikan lapselle hänen kotiosoitteensa perusteella. Uudistuksen tavoitteena on mahdollistaa lapselle yhtenäinen opinpolku esiopetuksesta perusopetukseen sekä sujuvoittaa huoltajien asiointia. Mikäli huoltaja hyväksyy lapselle osoitetun esiopetuspaikan, hänen ei tarvitse tehdä erillistä esiopetushakemusta. Mikäli huoltaja ei hyväksy osoitettua paikkaa, hänen tulee hakea lapselleen toissijaista esiopetuspaikkaa kaupungin ilmoittamalla tavalla. Opetuksen järjestäjän tulee edelleen ilmoittaa esiopetuksen järjestämispaikat, opetuksen alkamis- ja päättymisajankohdat sekä hakumenettely toissijaisiin paikkoihin. Erityisistä syistä, kuten huoltajan työ- tai opiskelutilanteesta johtuen, esiopetuspaikkaa voi hakea myös ilmoitetun ajankohdan jälkeen. (Perusopetusasetus 23a §)

Kuopion kaupungin varhaiskasvatuspalveluissa oleville asiakkaille on varattu hallintolain mukainen vaikuttamismahdollisuus lähettämällä heille sähköinen kysely suunnitellusta muutoksesta ajalla 22.9.-3.10.2025. Kyselyyn tuli 143 vastausta. Vastaajista 35,7% ilmoitti, ettei suunnitellulla muutoksella on vaikutusta perheelle tarjottavaan palveluun. 24,5% vastaajista ilmoitti, että suunnitellulla muutoksella on merkittäviä vaikutuksia perheelle tarjottavaan palveluun. Koonti kyselyn vastauksista on liitteenä.

Kuopion varhaiskasvatuspalvelut on jaettu kuuteen maantieteelliseen alueeseen. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen oppilaaksiottoalueet poikkeavat osittain perusopetuksen alakoulujen oppilaaksiottoalueista. Esiopetuksen oppilaaksiottoalueella voi sijaita useita kouluja ja varhaiskasvatusyksiköitä. Liitteenä olevassa kartassa on kuvattu varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen oppilaaksiottoalueet sekä perusopetuksen alakoulujen oppilaaksiottoalueet. Liitteenä on myös lista syksyllä 2025 esiopetusta järjestävistä päiväkodeista sekä niiden yhteistyökouluista. Esi- ja alkuopetuksen yhteistyön tavoitteena on rakentaa ammatillisessa

yhteistyössä lapsen kehitystä ja oppimista tukevaa jatkumoa ja sitä tukevaa pedagogiikkaa. Esi- ja alkuopetuksen aikuistiimi tekee esi- ja alkuopetuksen yhteistyön sopimuksen, jossa kuvataan, kuinka yhteistyö käytännössä toteutetaan.

Kuopion kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden järjestämän esiopetuksen oppilaaksiotto perustuu seuraaviin periaatteisiin:

- Kaupunki on jaettu esiopetuksen oppilaaksiottoalueisiin, jotka poikkeavat osittain perusopetuksen alakoulujen oppilaaksiottoalueista
- Esiopetuksen oppilaaksiottoalueella voi sijaita useita kouluja ja varhaiskasvatusyksiköitä
- Jokaisella esiopetuksen toimipaikalla on yhteistyökoulu, jonka kanssa laaditaan esi- ja alkuopetuksen tiimisopimus yhteistyön toteuttamisesta
- Esiopetuspaikkojen tarve kartoitetaan lasten kotiosoitteiden perusteella
- Lapsen tuleva koulupaikka huomioidaan esiopetuspaikkaa osoitettaessa, mutta esiopetuspaikka ei takaa tiettyä koulupaikkaa
- Esiopetusryhmän koko on vähintään 7 lasta
- Esiopetuspaikka määräytyy kotiosoitteen, ei aiemman varhaiskasvatuspaikan mukaan
- Mikäli huoltaja ei hyväksy osoitettua paikkaa, hän voi hakea toissijaista esiopetuspaikkaa
- Vuorohoidon tarve on osoitettava työnantajan antamalla todistuksella
- Tarvittava täydentävä varhaiskasvatus järjestetään samassa paikassa ja ryhmässä kuin esiopetus

Varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus muodostavat perustan lapsen elinikäiselle oppimiselle. Esiopetusvuonna lapsi saa monipuolisia oppimiskokemuksia, valmiuksia koulun aloitukseen sekä kokemuksia ryhmään kuulumisesta ja merkityksellisiä kaverisuhteita. Esiopetus vahvistaa lapsen myönteistä minäkuva ja käsitystä itsestään oppijana. Oppilaaksiotton periaatteiden toteuttaminen esitetyllä tavalla tukee lapsen siirtymistä kouluun ja vahvistaa eheää koulupolkua.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö 36 §

Vaikutusten arviointi

Vaikutusten arviointi on liitteenä.

Liitteet

7893/2025 Liite: päätösten vaikutusten ennakoarviointi

7893/2025 Liite: kartta Varhaiskasvatus oppilaaksiotto - alakoulut aluejaot
108101205

7893/2025 Liite: Koonti kyselystä huoltajille

7893/2025 Liite: Yhteistyökoulut ja päiväkodit

Rantapuiston päiväkodin väliaikaisista tiloista luopuminen

Sivistyslautakunta 21.10.2025 § 43

7230/12.07.00/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

kasvatusjohtaja Marika Savukoski, puh. 044 718 4008

palvelupäällikkö Minna Kari, puh. 044 718 3760

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja SIV Pekka Vähäkangas

Sivistyslautakunta päättää, että Rantapuiston päiväkodin väliaikaisista tiloista luovutaan ja päiväkodin toiminta lakkaa 30.6.2026 alkaen.

Päätös

Merkittään, että palvelupäällikkö Minna Kari poistui kokouksesta tämän asian esittelyn jälkeen.

Merkittiin, että nuorisovaltuuston edustaja Sabrina Minina ja kaupunginhallituksen edustaja Nina Hakokivi poistuivat kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.

Sivistyslautakunta hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Selostus

Rantapuiston päiväkotitoiminta on toiminut väliaikaisena lisätilana Saaristokaupungissa, osoitteessa Rantapuistonkatu 3. Kasvun ja oppimisen lautakunnan päätöksellä 13.6.2023, §57 Rantapuiston päiväkodin lisätilan tarvetta on tarkasteltava Pyörön päiväkodin valmistuttua vuoden 2025-2026 vaihteessa. Pyörön päiväkotitoiminta on valmistunut elokuussa 2025 ja kaupungissa on tällä hetkellä vapaita varhaiskasvatuspaikkoja. Suunnitelmassa on, että Rantapuiston päiväkodin väliaikaisista tiloista luovutaan 30.6.2026 ja Rantapuistossa tällä hetkellä olevat lapset ohjataan muihin kaupungin päiväkoteihin. Varhaiskasvatustoiminta jatkuu Rantapuiston päiväkodissa tämän toimintavuoden 18.6.2026 saakka.

Rantapuiston päiväkodissa on neljä lapsiryhmää. Syyskuussa 2025 Rantapuiston päiväkodissa on yhteensä 45 lasta ja 12 määräaikaista työntekijää. Rantapuiston vuosittaiset tilakustannukset ovat 252 000€, henkilöstökulut 522 000€ sekä tukipalveluiden kulut 18 000€. Säästöjä tilasta luopumisesta ja toiminnan lakkauttamisesta tulee noin 792 000€ vuodessa.

Huoltajia on tiedotettu suunnitelmasta Edlevo-tiedotteella 4.9.2025. Rantapuiston lasten huoltajille on varattu hallintolain 434/2003, 41§:n mukainen vaikutusmahdollisuus 17.9.2025

järjestetyssä vanhempainillassa. Lisäksi heillä on ollut mahdollisuus jättää kirjallinen mielipide asiasta 5.10.2025 mennessä.

Vanhempainillassa Rantapuiston päiväkodin lasten huoltajat nostivat esille huolensa siitä, että suunnitelmassa ei oteta huomioon lapsen etua. Huolta aiheuttivat kysymykset siitä, mistä uusi varhaiskasvatuspaikka lapselle löytyy ja katkeavatko lapsen kaverisuhteet? Rantapuiston päiväkodin lasten huoltajat toivoivat päiväkodin säilymistä ja korostivat pienen yksikön etuja. Kysymykset ja kommentit vanhempainillasta kokonaisuudessaan ovat liitteenä. Lisäksi liitteenä on neljä kirjallista mielipidettä asiasta. Myös kirjallisissa mielipiteissä esitettiin toive Rantapuiston päiväkodin säilymisestä sekä korostettiin pienen yksikön etuja. Huolta herätti se, miten lapset tulisivat sijoittumaan alueen lähipäiväkoteihin ja pääsevätkö sisarukset samaan päiväkotiin. Kirjallisissa mielipiteissä nostettiin esille, että alueella on paljon lapsiperheitä ja varhaiskasvatuspaikkoja tarvitaan jatkossakin.

Saaristokaupungin ja Pirtin alueella on kuusi kunnallista päiväkotia; Takkapolun, Kuoppamäen (jatketun aukiolon yksikkö), Pölläkänlahden, Uppo-Nallen, Lehtoniemen ja Kuikkalammen päiväkodit. Lisäksi alueella toimii seitsemän yksityistä päiväkotia; Pilke Valo ja Väläys, Touhula Rautaniemi, Märssykori ja Saaristokaupunki sekä Norlandia Priimi ja Louna. Rantapuiston nykyiset asiakkaat voivat tehdä siirtohakemuksen toivomaansa yksikköön loka-marraskuussa 2025. Näin pyrimme huomioimaan perheiden toiveet lapsensa varhaiskasvatusjärjestelyistä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Saaristokaupungin ja Pirtin alueelta on vapautumassa toimintavuoden 2026-2027 alussa yhteensä yli 200 paikkaa esioppilaiden siirtyessä koulupolulle.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosäätö 11 §, 16-17 § ja 36 §

Vaikutusten arviointi

Vaikutusten ennakkoarviointi on liitteenä.

Liitteet

70230/2025 Liite: Päätösten vaikutusten ennakkoarviointi Rantapuisto
7230/2025 liite: tiedote Rantapuiston päiväkodin asiakkaille
7230/2025 liite: Rantapuiston päiväkodin vanhempainillan aineisto
7230/2025 liite: muistio Rantapuiston päiväkodin vanhempainilta 17.9.2025
7230/2025 liite: 2025 Liite Osallistujaluettelo (sisältää henkilötietoja)
7230/2025 liite: kirjallinen mielipide Rantapuiston päiväkodin tilanteesta (sisältää henkilötietoja)
7230/2025 liite: kirjallinen mielipide Rantapuiston päiväkodin tilanteesta (sisältää henkilötietoja)

7230/2025 liite: kirjallinen mielipide Rantapuiston päiväkodin tilanteesta
(sisältää henkilötietoja)

7230/2025 liite: kirjallinen mielipide Rantapuiston päiväkodin tilanteesta
(sisältää henkilötietoja)

Oikaisuvaatimus varhaiskasvatuksen asiakasmaksuun

Sivistyslautakunta 21.10.2025 § 44
7939/12.07.01/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

kasvatusjohtaja Marika Savukoski, puh. 044 716 4008

Varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö Tiina Mikkilä puh. 044 718 6134
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja SIV Pekka Vähäkangas

Sivistyslautakunta hylkää tehdyn oikaisuvaatimuksen ja pysyttää voimassa 21.8.2025 tehdyn päätöksen varhaiskasvatuksen asiakasmaksusta.

Päätös

Merkittiin, että talouspäällikkö Jusa Ruotsalainen ja opetusjohtaja Silja Silvennoinen poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi.

Sivistyslautakunta hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Selostus

Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös

Oikaisuvaatimuksen kohteena on 4.8.2025 tehty päätös varhaiskasvatuksen asiakasmaksusta.

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset ja tutkiminen tai jättäminen tutkimatta

Lain varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista (1503/2016) mukaan jos maksuvelvollinen on tyytymätön varhaiskasvatuksen maksua koskevaan päätökseen, hänellä on oikeus saattaa varhaiskasvatuksesta perittävää maksua koskeva päätös kunnan monijäsenisen toimielimen käsiteltäväksi.

Vaatimus päätöksen oikaisemisesta on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa siitä, kun maksuvelvollinen on saanut päätöksestä tiedon. Päätökseen on liitettävä ohjeet sen saattamiseksi toimielimen käsiteltäväksi.

Oikaisuvaatimuksen tekijät ovat saaneet palvelupäätöksen 16.6.2025 (liite) ja päätöksen varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 21.8.2025 (liite). Oikaisuvaatimuksen tekijät pyysivät

oikaisua asiakasmaksuun 19.9.2025 (liite), ja täydensivät oikaisuvaatimustaan 25.9.2025 (liite). Oikaisuvaatimus on tehty määräajan sisällä.

Oikaisuvaatimuksen tekijän vaatimukset ja niiden perusteet

Oikaisuvaatimuksen tekijät ovat vaatineet oikaisua asiakasmaksuun 4.8.2025 alkaen. Oikaisuvaatimuksen tekijät vaativat uutta maksupäätöstä toimitettujen tulotietojen perusteella.

Vastine oikaisuvaatimukseen

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain (1503/20156) mukaisesti varhaiskasvatuksesta perittävä asiakasmaksu määräytyy perheen koon ja tulojen sekä lapsen varhaiskasvatuksessa vietetyn ajan perusteella. Varhaiskasvatuksesta perittävässä maksussa otetaan tuloina huomioon lapsen, hänen vanhempansa tai muun huoltajan sekä heidän kanssaan yhteistaloudessa avio- tai avoliitossa elävän henkilön veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 12 §:n 1 momentin mukaan varhaiskasvatusmaksu määrätään toistaiseksi. Maksua on kuitenkin säännöksen mukaan tarkistettava muun muassa silloin kun perheen maksukyky on olennaisesti muuttunut tai maksu osoittautuu virheelliseksi.

Varhaiskasvatuksesta määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa palvelun käyttäjän tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai lapsen vanhemman tai huoltajan lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. Maksun alentaminen tai perimättä jättäminen tulee aina tehdä ennen toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukaisen toimeentulotuen myöntämistä. (Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista §13).

Huoltajien on tehtävä tulotoselvitys viimeistään lasten hoidon alkaessa. Mikäli tulotoselvityslitteitä ei ole toimitettu pyydettyyn määräaikaan mennessä tai ne ovat puutteellisia, varhaiskasvatuksesta määrätään korkein maksu. Korkeimman maksun ja tulotoselvitykseen perustuvan maksun erotusta ei palauteta.

Tulotoselvitystä ei ollut tehty hoidon alkuun mennessä. Oikaisuvaatimuksen tekijät ilmoittavat vaateessaan, että he eivät ehtineet toimittaa kaikkia tarvittavia lisätietoja tulotoselvityksen määräaikaan mennessä.

Asiakasmaksua ei oikaista ajalla 4.-31.8.2025. Elokuun asiakasmaksun eräpäivää on siirretty 30.10.2025 saakka. 1.9.2025 alkaen on tehty uusi varhaiskasvatuksen asiakasmaksu toimitettuihin tulotietoihin perustuen.

Edellä todetuin perustein varhaiskasvatuksen asiakasmaksua koskeva päätös ei ole lainvastainen eikä muutoinkaan ole ilmennyt seikkoja, joiden johdosta päätöstä tulisi muuttaa. Näin ollen oikaisuvaatimus tulee hylätä.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö 30 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on oikaisuvaatimuksen käsittelyä koskeva asia (KH 21.10.2024, § 293)

Liitteet

7939/2025 Liite: päätös varhaiskasvatuksen asiakasmaksusta (salassa pidettävä, JulkL 24.1 § 23 mom.)
7939/2025 Liite Palvelupäätös (salassa pidettävä, JulkL 24.1 § 32 mom.)
7939/2025 liite: oikaisuvaatimus (salassa pidettävä, JulkL 24.1. § 23 mom.)
7939/2025 liite: oikaisuvaatimuksen täydennys (JulkL 24.1 § 23 mom)

Oikaisuvaatimus varhaiskasvatuksen asiakasmaksuun

Sivistyslautakunta 21.10.2025 § 45

7934/12.07.01/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

kasvatusjohtaja Marika Savukoski, puh. 044 718 4008

varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö Tiina Mikkilä, puh. 044 718 6134

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja SIV Pekka Vähäkangas

Sivistyslautakunta hylkää tehdyn oikaisuvaatimuksen ja pysyttää voimassa 21.8.2025 tehdyn päätöksen varhaiskasvatuksen asiakasmaksusta.

Päätös

Merkittiin, että talouspäällikkö Jusa Ruotsalainen ja opetusjohtaja Silja Silvennoinen poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi.

Sivistyslautakunta hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Selostus

Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös

Oikaisuvaatimuksen kohteena on 21.8.2025 tehty päätös varhaiskasvatuksen asiakasmaksusta.

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset ja tutkiminen tai jättäminen tutkimatta

Lain varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista (1503/2016) mukaan jos maksuvelvollinen on tyytymätön varhaiskasvatuksen maksua koskevaan päätökseen, hänellä on oikeus saattaa varhaiskasvatuksesta perittävää maksua koskeva päätös kunnan monijäsenisen toimielimen käsiteltäväksi.

Vaatimus päätöksen oikaisemisesta on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa siitä, kun maksuvelvollinen on saanut päätöksestä tiedon. Päätökseen on liitettävä ohjeet sen saattamiseksi toimielimen käsiteltäväksi.

Huoltajat ovat saaneet palvelupäätöksen 3.4.2025 ja päätöksen varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 21.8.2025. Oikaisuvaatimus on tehty 18.9.2025. Oikaisuvaatimus on tehty määräajan sisällä.

Oikaisuvaatimuksen tekijän vaatimukset ja niiden perusteet

Oikaisuvaatimuksen tekijät ovat vaatineet oikaisua asiakasmaksuun 1.8.2025 alkaen. He haluavat toimittaa tulokset ja vaativat, että varhaiskasvatusmaksu lasketaan sen mukaan uudelleen 1.8.2025 alkaen.

Oikaisuvaatimuksen tekijät eivät hyväksy heille määrättyä korkeinta asiakasmaksua, koska he eivät tiedä, että tulokset tulisi toimittaa. Oikaisuvaatimuksen tekijät ilmoittavat, että varhaiskasvatuspäättös on toimitettu 3.4.2025 varhaiskasvatuksen sähköiseen järjestelmään, mutta he ovat saaneet kyseisen sovelluksen käyttöön vasta 1.8.2025.

Perustelut oikaisuvaatimuksen hylkäämiselle

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain (1503/20156) mukaisesti varhaiskasvatuksesta perittävä asiakasmaksu määräytyy perheen koon ja tulojen sekä lapsen varhaiskasvatuksessa vietetyn ajan perusteella. Varhaiskasvatuksesta perittävissä maksuissa otetaan tuloina huomioon lapsen, hänen vanhempansa tai muun huoltajan sekä heidän kanssaan yhteistaloudessa avio- tai avoliitossa elävän henkilön veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 12 §:n 1 momentin mukaan varhaiskasvatusmaksu määrätään toistaiseksi. Maksua on kuitenkin säännöksen mukaan tarkistettava muun muassa silloin kun perheen maksukyky on olennaisesti muuttunut tai maksu osoittautuu virheelliseksi.

Varhaiskasvatuksesta määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa palvelun käyttäjän tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai lapsen vanhemman tai huoltajan lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. Maksun alentaminen tai perimättä jättäminen tulee aina tehdä ennen toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukaisen toimeentulotuen myöntämistä. (Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista §13).

Huoltajien on tehtävä tulokset viimeistään lasten hoidon alkaessa. Mikäli tulokset liitteitä ei ole toimitettu pyydettyyn määräaikaan mennessä tai ne ovat puutteellisia, varhaiskasvatuksesta määrätään korkein maksu. Korkeimman maksun ja tulokset perustuvan maksun erotusta ei palauteta.

Oikaisuvaatimuksen tekijät ovat saaneet tiedot tarvittavista liitteistä ja niiden toimittamistavoista. Tämä tieto on ollut oikaisuvaatimuksen tekijöille toimitetussa palvelupäätöksessä (liite), Kuopion kaupungin verkkosivuilla sekä maksupäätöksessä (liite). Palvelupäättös on toimitettu varhaiskasvatuksen käyttämään sähköiseen järjestelmään. Päätöksen saapumisesta järjestelmään on ilmoitettu oikaisuvaatimuksen tekijöille sekä sähköpostilla että tekstiviestillä. Päätös on luettavissa sähköisestä järjestelmästä huoltajien

käytössä olevan aplikaation tai selainversion kautta. Näiden käyttäminen ei ole edellyttänyt kyseisen järjestelmän käyttöoikeuksia. Mikäli tulotietojen ilmoittaminen ei ole mahdollista sähköisen palvelun kautta, voi tiedot lähettää postitse varhaiskasvatuspalveluihin tai toimittaa valtuustotalon asiakaspalvelupisteeseen. Tästä on ohjeistus Kuopion kaupungin verkkosivuilla Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen asiakasmaksut - Kuopio.

Tuloselvitystä ei ollut tehty hoidon alkamiseen mennessä. Elokuun asiakasmaksun eräpäivää on siirretty 30.10.2025 saakka. 1.9.2025 alkaen on tehty uusi varhaiskasvatuksen asiakasmaksu toimitettuihin tulotietoihin perustuen.

Edellä todetuin perustein varhaiskasvatuksen asiakasmaksua koskeva päätös ei ole lainvastainen eikä muutoinkaan ole ilmennyt seikkoja, joiden johdosta päätöstä tulisi muuttaa. Näin ollen oikaisuvaatimus tulee hylätä. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksua ei oikaista ajalla 1.-31.8.2025.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö 30 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on oikaisuvaatimuksen käsittelyä koskeva asia (KH 21.10.2024, § 293)

Liitteet

7934/2025 Liite Päätös varhaiskasvatuksen asiakasmaksusta (salassa pidettävä, JulKL 24.1. § 23 mom.)

7934/2025 Liite Palvelupäätös (salassa pidettävä, JulKL 24.1 § 32 mom.)

O7934/2025 liite: oikaisuvaatimus (salassa pidettävä, JulKL 24.1 § 23 mom)

Kuopion kaupunki		Pöytäkirja	4/2025	43
Sivistyslautakunta	§ 6	17.06.2025		
Sivistyslautakunta	§ 46	21.10.2025		

Sivistyslautakunnan kokouspäivät syyskaudella 2025 ja kevätkaudella 2026

Sivistyslautakunta 21.10.2025 § 46
4710/00.01.01/2025

Valmistelijat / lisätiedot:
hallintopäällikkö Maikki Rouvinen
puh. 044 718 2060
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja SIV Pekka Vähäkangas

Sivistyslautakunta päättää kokoontua 17.6.2025 § 6 päätettyjen kokouspäivien lisäksi:

- a. seminaariin 11.11.2025 kello 17.00 alkaen, kaupungintalo, kaupunginhallituksen kokoushuone (Tulliportinkatu 31).
- b. kokoukseen 25.11.2025 kello 16.00 alkaen, kaupungintalo, kaupunginhallituksen kokoushuone (Tulliportinkatu 31) sekä sähköinen kokous.

Päätös

Sivistyslautakunta hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Selostus

Kuopion kaupungin hallintosäännön (1.6.2025) mukaan toimitellaan päättää kokouksensa ajan ja paikan.

Kuopion kaupungin palveluverkkosuunnitelman käsittelyä varten kutsutaan lautakunta koolle seminaariin 11.11.2025 ja kokoukseen 26.11.2025.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö 125 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on hallinnon sisäisiä järjestelyjä koskeva asia (KH 21.10.2024, § 293).

Sivistyslautakunta	§ 6	17.06.2025
Sivistyslautakunta	§ 46	21.10.2025

Sivistyslautakunta 17.06.2025 § 6

Valmistelijat / lisätiedot:
hallintopäällikkö Maikki Rouvinen
puh. 044 718 2060
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja SIV Pekka Vähäkangas

Sivistyslautakunta päättää kokoontua 17.6.2025-1.7.2026 ajalla alla mainittuina päivinä varsinaisiin kokouksiinsa.

Kokouspaikkana on pääsääntöisesti Kaupungintalo, kaupunginhallituksen kokoushuone (Tulliportinkatu 31) sekä sähköinen kokous.

tiistaina 19.8.2025 klo 16.30
tiistaina 16.9.2025 klo 16.30
tiistaina 21.10.2025 klo 16.30, Kaupungintalo, pieni juhlasali (Tulliportinkatu 31)
sekä sähköinen kokous.
tiistaina 18.11.2025 klo 16.30
tiistaina 16.12.2025 klo 16.30
tiistaina 27.1.2026 klo 16.00
tiistaina 17.2.2026 klo 16.00
tiistaina 24.3.2026 klo 16.00
tiistaina 21.4.2026 klo 16.00
tiistaina 19.5.2026 klo 16.00
tiistaina 9.6.2026 klo 16.00

Lisäksi järjestetään talousarvioseminaarit:

- keskiviikko 3.9.2025 klo 16.00 alkaen Kaupungintalo, pieni juhlasali (Tulliportinkatu 31)
- tiistaina 19.5.2026 klo 14.00 alkaen Kaupungintalo, kaupunginhallituksen kokoushuoneessa (Tulliportinkatu 31)

Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi

Sivistyslautakunta

§ 6

17.06.2025

Sivistyslautakunta

§ 46

21.10.2025

tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Päätös

Sivistyslautakunta hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Selostus

Kuopion kaupungin hallintosäännön (1.6.2025) mukaan toimielin päättää kokouksensa ajan ja paikan.

Sivistyslautakunnan kokousaikataulut on laadittu kaupungin tilinpäätöksen, talouden osavuositarkastusten sekä talousarvion laadinnan aikatauluja noudattaen.

Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö 125 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on hallinnon sisäisiä järjestelyjä koskeva asia (KH 21.10.2024, § 293).

Liitteet

Sivistyslautakunnan alaisen toiminnan kolmas osavuositarkastus

Sivistyslautakunta 21.10.2025 § 47

8436/02.02.02/2024

Valmistelijat / lisätiedot:
talouspäällikkö Jusa Ruotsalainen
puh. 044 718 4221
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja SIV Pekka Vähäkangas

Sivistyslautakunta merkitsee vuoden 2025 kolmannen osavuositarkastuksen tiedoksi.

Päätös

Sivistyslautakunta hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Selostus

Sivistyslautakunnan alaisen toiminnan kolmas osavuositarkastus sisältää käyttötalouden seurannan 30.9.2025 tilanteesta, johdon tarkastuksen, tuloslaskelmaennusteen, mittaritiedot ja investointien tilanteen.

Varhaiskasvatuksen toimintatuottojen ennustetaan kasvavan 0,2 M€ talousarviota suuremmaksi. Kasvua tuo suurempi kuntalaskutus ja valtion maksamat laskennalliset kotouttamiskorvaukset. Päivähoitomaksuissa tulokertymä näyttäisi olevan talousarviota heikempi. Myös maltillinen arvio hanketoiminnasta toteutuu hiukan suurempana. Sen sijaan kelan maksama korvaus työterveydestä ennakoidaan jäävän arviosta.

Toimintakuluissa varhaiskasvatuksen henkilöstökulut ovat vähentyneet viime vuoden vastaavasta ajasta -1,6 M €. Tasapainotustoimien kuten johtamisjärjestelmän, avoimen vakan, avustajien määrän tarkempi seuranta ja sekä 3+1 toimintamallin käyttöönotto kaikissa päiväkodeissa ovat tuoneet odotettua tulosta. Henkilöstökulujen ennusteessa on mukana syksyn palkankorotusvaraus, mutta ei tasopalkan tulevia vaikutuksia. Avustuksissa oleva kotihoidon tuki on pienentynyt edellisten vuosien tapaan ja ennustetaan jäävän 0,3 M€ talousarviota pienemmäksi.

Perusopetuksen toimintatuotoissa ennustetaan heikennystä pienemmän hanketoiminnan johdosta ja kasvua toimintatuottoihin tulee koulutapaturmien korvauksista vakuutusyhtiöltä. Vastaavasti kulut ovat kasvaneet.

Toimintakuluissa henkilöstökuluissa ennustetaan jäävän talousarviosta vähentyneellä hanketoiminnan kuluilla, mitkä ovat pääasiassa palkkakuluja. Henkilöstökuluissa on mukana syksyn palkankorotusvaraus. Tasopalkan mahdollisia vaikutuksia ei ole huomioitu. Palveluostoissa ennuste lähes talousarvion mukainen, tietohallinnossa ennustetaan jäävän alle talousarvion ja kuljetuskustannuksissa tulisi pientä ylitystä.

Lukiokoulutuksessa tulokertymää kasvattaa kaksoistutkintolaisten talousarviota suurempi maksutuotto. Kulupuoella henkilöstökulut tulevat olemaan talousarviota suuremmat sekä suurempien kaksoistutkintolaisten osuuden vuoksi.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö 69 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on toiminnan seuranta koskeva asia (KH 21.10.2024/, §293).

Liitteet

Kasvun ja oppimisen palveluiden kolmas osavuosisikatsaus 2025

Tiedoksiannot 21.10.2025

Sivistyslautakunta 21.10.2025 § 48
8367/00.01.01/2024

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja SIV Pekka Vähäkangas

Sivistyslautakunta merkitsee edellä olevat asiat tiedoksi ja päättää, etteivät ne anna aiheutta enempään toimenpiteisiin ja ettei edellä mainituissa pöytäkirjoissa olevia päätöksiä oteta kasvun ja oppimisen lautakunnan ratkaistaviksi.

Päätös

Sivistyslautakunta hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Selostus**Saapuneet kirjeet**

Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätös 29.9.2025 (2161/2025) Kuopion kaupunginvaltuuston päätöksestä 24.2.2025 § 8, Palonurmen koulun lakkauttaminen. Hallinto-oikeus ei tutki valittajien kanteluluontoisia tietopyyntöjen viivästymiseen liittyviä huomautuksia eikä tietojen luovuttamisesta kieltäytymiseen liittyviä väitteitä. Muilta oisn hallinto-oikeus hylkää valituksen oikeudenkäyntikuluvaatimuksineen.

Muut tiedonannot

Viranhaltijapäätösluettelo 10.9.–14.10.2025 annetaan tiedoksi kokouksessa.

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on tiedoksi merkittävä asia (KH 21.10.2024, § 293)

Liitteet

Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätös Kuopion kaupunginvaltuusto 24.2.2025 §
8 Palonurmen koulun lakkauttaminen
Sivistystoimialan viranhaltijapäätökset 10.9.-14.10.2025

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 34, § 35, § 36, § 38, § 40, § 46, § 47, § 48

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 37, § 38, § 39, § 41, § 42, § 43**Liite A kuntalain mukainen oikaisuvaatimusohje**

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** päätöksen **tiedoksisaannista**.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen valtuustotalon asiakaspalvelun aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on yleisesti nähtävänä Kuopion kaupungin verkkosivuilla www.kuopio.fi/paatoksenteko.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Kuopion kaupunki
Sivistyslautakunta
Kirjaamo
Suokatu 42, Valtuustotalo
PL 1097
70111 KUOPIO
kirjaamo(at)kuopio.fi
Puhelin 017 18 2111

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi ja
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 44, § 45**Liite F hallintovalitus**

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomainen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan julkisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianomaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Päätöksen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianomaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Valitus tehdään ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Postiosoite	PL 1744, 70101 KUOPIO
Käyntiosoite	Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio
Sähköposti	ita-suomi.hao(at)oikeus.fi
Puhelin	029 56 42500, asiakaspalvelu 029 56 42502
Faksi	029 56 42501
Virka-aika	8.00 – 16.15

Valituskirjelmän muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- muutosvaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedeoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Pöytäkirja

Pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Kuopion kaupungin kirjaamosta

Käyntiosoite	Suokatu 42
Postiosoite	PL 1097, 70111 KUOPIO
Sähköposti	kirjaamo(at)kuopio.fi
Puhelin	017 18 2111

Asiakirjoja voi tilata myös Kuopion kaupungin verkkosivuilta www.kuopio.fi kohdasta Asiointi ja neuvonta/Asioi verkossa löytyvällä Asiakirjatilaus-lomakkeella.